

LEVITICUS.

Colmas Moseren Kirja/ Gosa

nämät cappalet ovat:

- I. Aiekinäisist Israelin lasten uhreist/ 1. Cap. 8. asti.
 II. Aaronin ja hänen poicains wihkimisest Papin wircaan/ Cap. 8. heidän en-
 simäisest ubristans/ Cap. 9. Nadabin ja Abihun surmast HERalda / cosca he
 wieralla tulella uhraisit/ Cap. 10.
 III. Puhtaudest/ saastaisuudest ja puhdistamisest/ Cap. 11. 12. 13. 14. 15.
 IV. Pyhän sowitzamisest kerran wuodes/ Cap. 16. ja että siinä ainoastans uhrataisin/ Cap. 17.
 V. Kielyist polwiluguist/ Cap. 18. rackaudest lähimmäistä wastan/ Cap. 19. ja cauhian wi-
 cain rangaitturist/ Cap. 20.
 VI. Pappain puhtaudest/ naimisest/ ja pyhitetyn syömisest/ Cap. 22.
 VII. Juhlapäiwist/ Cap. 23. Jumalan nimen häwäistyrest/ Cap. 24. lepo ja wapans wuodest/
 Cap. 25. Jumalisten ja jumalattomitten palcast/ Cap. 26. erinomaisist lupaurist/ Cap. 27.

Tämä kirjas löytän/ mitä HERra Jumala on puhunut ja käskenyt ensimmäisnä
 Ennautena/ toisna wuonna sijtecuin Israelin lapset läyit Egyptist/
 ja Waja rakettin.

I. Lucu.

HERra cudzui Moseren ja anda kästyn caiekinäisistä
 uhreista / cuinga niistä tehtämän pitä/ v. 1. polttouh-
 rist suurist eläimist/ v. 3. Pienist eläimist/ lambaista/ wuo-
 hist/ v. 10. ja linnuista/ v. 14.

1 HERra cudzui Moseren/
2 ja puhui hänelle seuracunnan
 majasa / sanoden: Puhu Israe-
 lin lapsille ja sano heille: cuca tei-
 stä tahdo uhrata HERralle / hän tehkän
 sen eläimistä / carjasta ja lambaista.

3 Ja jos hän tahdo HERralle polttouh-
4 ria carjasta tehdä / niin hän uhrateen
 wirhittömän härkyisen seuracunnan majan
 owen edes: että se olis HERralle otolinen
5 häneldä. Ja pangan kätens sen polttouh-
6 rin pään päälle / niin se on otolinen ja sowitz-
7 ta hänen. Ja hänen pitä teurastaman
 mullin HERran edes / ja papin Aaronin
 pojat pitä hänen werens tuoman / ja pri-
8 scottaman Altarille ymbärins / joca on seura-
9 cunnan majan owen edes. Ja wuodan pitä
 polttouhrista nyhiettämän / ja se pitä cap-
 paleiri hacattaman. Ja papin Aaronin po-
 jat pitä tekemän tullen Altarille / ja halgot sen
 päälle paneman. Ja Aaronin pojat pi-
 tä sowitzaman cappalet / pään ja lihawuden
 halcom päälle / joca owat Altarilla tullen
 päällä. Mutta sisällyret ja jalat pitä we-
 dellä pestämän / ja papin pitä caieki nämät

polttaman Altarilla / polttouhriri. Tämä
 on makian hajun tuli HERralle.

10 Jos hän tahdo tehdä polttouhria pie-
 niest eläimist / nimittäin / lambaista ja
 wuohista / niin uhrateen wirhittömän oinan
 eli caurin. Ja teurastacan sen HERralle
11 pohjan puolella Altarita. Ja papin Aaro-
 nin pojat pitä prijscottaman hänen werens
 Altarille ymbärins. Ja se pitä hacattaman
12 cappaleiri / ja papin pitä sowitzaman sekä
 pään että lihawuden halcom päälle / joca
 owat Altarilla tullen päällä. Mutta sisäl-
13 lyret ja jalat pitä wedellä pestämän / ja pa-
 pin pitä sen caiken uhraman ja polttaman
 Altarilla polttouhriri. Tämä on makian
 hajun tuli HERralle.

14 Jos hän tahdo taas tehdä polttouhria
 HERralle linnuista / niin tehkän sen
 mettisistä / elicä kyhkyläisten piijista. Ja pa-
15 pin pitä sen Altarille tuoman / ja niscan poie-
 ti waandaman / ja Altarilla polttaman / ja
 andaman Altarin seinille weren wuota. Ja
16 hänen cupuns hdyheminess heittämän Alta-
 rin wiereen itän päin / tubacogon päälle. Ja
17 pitä sen siipinens halcaiseman / mutta ei eri-
 nans rewäiseman. Ja niin papin pitä sil-
 läns sen polttaman halcom päällä / joca o-
 wat Altarilla tullen päällä. Tämä on ma-
 kian hajun tuli HERralle.

Wers. 2. Uhrata) Cahden syyn tähden on Jumala erino-
 maisest niin wisust kästyn andanut uhrista Israelin Canisalle.

HERran
 lästy polt-
 touhrista.

Polttouh-
 rista / suurist
 eläimist.
 Exo. 29:10.

Polttouh-
 rista / pie-
 nist eläi-
 mist.

Polttouh-
 rista / linnu-
 mist.

Ennist/ettei heillä olis ollut yhtä tilla ajatella idjellens jotacuta Jumalan palvelusta/ joca ei telpa Jumalalle: eli häirähtyä epäjumalan palvelukseen ja pacaanalisiin tapoin. Siälitiin että se awistais Christust/ joca ajallans piti uhrattaman caiten mailman syndein edestä/ ja he sillä tavalla heidän jocapätväissellä uhrillans/ piti hänen pitämän alinomaisfes muistos: Sillä hän on se oikia Jumalan caridja/ joca otta pois mailman syntis/ loh. 1. Hän on idzens terran uhrannut sownoxi meidän syndein edestä/ ja on löytänyt ijancatcisen lunasturen/ Heb. 7. ja 9. Tästä asiasta saadan lewiämmäidä lute Epist. Hebreerin tygö/ cuin ennen sanottu on/ Cap. ult. Exod.

II. Lucu.

HERran käsky ruocauhrista/ jauhoista/ v. 1. lewi. sta/ v. 4. utifesta/ v. 14.

US jocu hengi tahdo tehdä HERralle ruocauhria / nijn sen pitä oleman sãmbylãjauhoista / ja hänen pitä õljyä sen päälle wuodattaman / ja pyhä sawua sen päälle paneman. Ja sijtte sen papeille Aronin pojille wiemän: nijn pitä papin ottaman piõns tãnden niistä sãmbylãjauhoista / ja õljyä caiten pyhãn sawun cansa / ja sen polttaman Altarilla muistori. Tämä on makian hajun tuli HERralle. Se cuin jää ruocauhrista/ pitä oleman Aronin ja hänen poicains oman. Sen pitä oleman caitkein pyhimmãn HERran tulista.

Uutta jos hän tahdo tehdä ruocauhria / pãdzis kypsetystä / nijn ottacan happamattomia kysfiã sãmbylãjauhoista secoitettuna õljyn cansa / ja happamattomia õhucaisia kysfiã woideltuita õljyllã. Waan jos sinun ruocauhris on pannusa kypsetystä/ nijn sen pitä oleman happamattomista sãmbylãjauhoista/ secoitettuna õljyllã. Ja sen sinun pitä jacaman cappaleixi / ja wuodattaman õljyä sen päälle / nijn se on ruocauhri. Ja jos sinun ruocauhris on haastarilla kypsetystä / nijn sinun pitä tekemãn sen sãmbylãjauhoista õljyn cansa. Ja sen ruocauhrin/ jonga sinã tahdot sencaltaijista tehdä HERralle / pitä sinun tuoman papille/ ja hänen pitä sen candaman Altarille. Jãylõndãman sen ruocauhrin muistori/ ja polttaman sen Altarilla. Se on makian hajun tuli HERralle. Tãhtet pitã oleman Aronin ja hänen poicains omat. Sen pitã oleman caitkein pyhimmãn HERran tulista.

Uiciki ruocauhri cuin te uhratte HERralle/ pitã teidãn tekemãn ilman hapotusta: sillä ei yhtãn hapotosta eli hunajata pidã sinã polttettaman uhriri HERralle.

Mutta utisten uhrisa pitã teidãn ne uhraman HERralle. Waan ei ne pidã tuleman Altarille mafiari hajuri.

Caieki sinun ruocauhris pitã sinun suolaman / ja sinun ruocauhris ei pidã itãnãns ilman sinun Jumalas lyttõsuolata õleman: sillä caieki sinun uhrisfas pitã sinun suola uhraman.

Uutta jos sinã tahdot tehdä utifesta ruocauhrin HERralle / nijn sinun pitã cuiwaman wiberjãiset tãhlãpããt tulella/ ja surwõman ne pieneri / ja sijtte uhraman ruocauhrin sinun utifestas. Ja sinun pitã paneman õljyä sijnen ja pyhä sawua / nijn on se ruocauhri. Ja papin pitã ottaman niistä surwõtuista jyrwista ja õljyistä/ ynnã caiten pyhãn sawun cansa / ja polttaman sen muistori. Se on tuli HERralle.

Verf. 9. On makian hajun tuli) Ei ettã Jumalalla on jocurumitinen haisto / eli halu haistaman sitã cuin hãnelle suidjutetan ja uhratan: sillä hãn on hengi loh. 4: 24. Mutta se opecti/ettã se on hãnelle otollinen uhri/ setã sencãhden ettã se ta-pahui hänen tãstõys jãlten/ ja ettã se awista Christusta/ jonga cãutta me ja meidãn tyõm Jumalalle telpawat/ Eph. 6: 8. v. 13. Jumalas lyttõsuolata) Se cudjutã lyttõsuolari/ ettã Jumalan lytto ja angara tãstõ oli pappin tygõ/ ettã heidãn piti caieki uhris suolaman. Ja Jumala on nijn tahtonut/ ettã Christus sen cansa pidãis awistettaman: sillä niñcuin caieki ruoca ja cuin ceurari tehdãn/ se mätãne/ turmeldu ja saapahan magun ellei se ole suolattu: nijn myõs me olemme syntis cãutta turmellut ja Jumalan edes hãsewãiset. Waan Christuren ja uscon cãutta hãnen pããlens/ tulem me Jumalalle otollisjeri ja autuaxi/ Eph. 1: 13. 14.

III. Lucu.

HERran käsky kytõsuhrista siurist elãimist/ v. 1. pie. nist elãimist/ lambaista / v. 6. ja wuõhista / v. 12. E. rinomaisfest/ ettei he lihawutta eli werta uhrista sãis/ waan se pitã HERran oma oleman/ v. 17.

US hänen uhrins on kytõsuhri carista/ nijn pitã hänen uhraman hãrjãn eli lehmãn/ ja wirhittõmãn uhrin tuoman HERran eteen. Ja pitã lasteman kãtens sen pããn päälle / ja teurastaman seuracunnan majan orwen edes. Ja papit Aronin pojat / pitã pryscottaman wõren Altarille / ymbãrins. Ja pitã uhraman sitã kytõsuhrist polttõuhrin HERralle / nimittãin / caiten fisãllysten lihawuden. Ja ottaman cãri munaseuuta sen lihawuden cansa/ cuin niñden pããllã on landeisa / ja maxan calwõn munaseuiden cansa. Ja Aronin pojat pitã polttaman sen Altarilla polttõuhriri puiden pããllã/ jotta orwat tuleja. Se on makian hajun tuli HERralle.

Uutta jos hãn teke HERralle kytõsuhria pienist elãimist/ oinaista eli uhris-

sta/ nijn

Caieki uhris pitã suolattaman. Marc. 9: 49.

Ruocauhrista/ utifesta.

Ruocauhrista/ jauhoista.

Ruocauhrista/ kypsetystä.

Kytõsuhrista/ siurist elãimist.

Kytõsuhrista/ pienist elãimist.

Ruocauhrista/ jauhoista.

Ruocauhrista/ kypsetystä.

Hapõinda tãlõnata ei pidã uhrattaman HERran Altarille.

7 sta/nijn sen pitä oleman ilman wirhittä. Jos
hän uhra caridjan/nijn hänen pitä sen tuo-
8 man HERRan eteen. Ja pitä lasselman
kätens sen pään päälle / ja teurastaman sen
seuracunnan majan owen edes. Ja Aaro-
9 nin pojat pitä prüscottaman sen weren Al-
tarille/ymbärins. Ja kytosuhrista uhra-
man HERRalle polttouhrin/nimittäin/li-
harwuden/coco saparon eroitetun selkäpö-
10 stä / ja caiken sisällysten libarwuden. Ja
ottaman cari munascuuta sen libarwuden
cansa cuin landeisa njden päällä on / ja ma-
11 ran calwon munascuiden cansa. Ja pa-
pin pitä sen polttaman Altarilla/tulen ruu-
ri HERRalle.

12 **J**os hänen uhrins on wuohi / ja hän
13 tuo sen HERRan eteen. Nijn hänen
pitä lasselman kätens sen pään päälle / ja teu-
rastaman seuracunnan majan owen edes.
Ja Aaronin pojat pitä prüscottaman hänen
14 weren Altarille/ymbärins. Ja pitä sija
uhraman polttouhrin HERRalle/nimittäin/
15 caiken sisällysten libarwuden. Ja ottaman
cari munascuuta libarwuden cansa / cuin nj-
den päällä on landeisa / ja maran calwon muna-
16 scuiden cansa. Ja papin pitä poltta-
man sen Altarilla / tulen ruari maktari ha-
juri. Caicki libarwus on HERRan oma.

17 **S**en pitä oleman yncatcisen säädyn
teidän suguisan / caikisa teidän asuin-
sioisan / ettei te libarwutta eli werta söis.

Verf. 4. Maran calwon munascuiden cansa) Että nämät si-
sällyret luuldan luwattomain himoin siari: njn pidäis niillä es-
pettettaman njncuin Basil. Magn. sen selittä lib. de Virg. että se
joca tahto idzens uhrata HERRalle palwelukseen / hänen pitä
paneman pois ja polttaman caicki pahat himot / palwelleman
händä pphydes ja wanhurcaudes / Rom. 6: 12. & 12: 1. v.
11. Tulen ruari) se on / että tuli sen culutta.

IV. Lucu.

HERRan kähky caickimaisesta ricosuhrista. Nijn
cuin sen ricolen edestä / joca tapahu heickoudest ja
tietämättömydest/ v. 1. Papilda/ v. 3. Coco seuracunnal-
da/ v. 13. Jörstildä/ v. 22. eli njyös joldaculda yhrisesta
Caussasta/ v. 27.

1 **J**A HERRa puhui Moserelle sa-
2 **N**oden: Puhus Israelin lapsil-
le/ ja sano: jos jocu sielu ricko
tietämätä jotacuta HERRan käh-
3 **K**ähkä wastan/ joca ei hänen pidäis tekemän:
Nimittäin/ jos pappi/ joca woideldu on/
ricko Caussan pahennozeri/ hänen pitä ri-
colens edest/ cuin hän tehny on / tuoman
wirhittömän mullin HERRalle ricosuhri-

4 **J**a pitä tuoman sen mullin HERRan
eteen / seuracunnan majan owen tygö / ja
lasselman kätens mullin pään päälle / ja teu-
rastaman mullin HERRan edes. Ja pappi
5 **J**a pappi cuin woideldu on / pitä ottaman mullin
werestä / ja candaman seuracunnan ma-
jaan. Ja pitä castaman formens wereen/
6 ja prüscottaman sija werta seidzeman kerta
HERRan ja Pyhän Esiripun edes. Ja
7 **J**a pitä sija werestä paneman suidzutus Al-
tarin sarwein päälle / joca on HERRan e-
des seuracunnan majas: Ja caiken muun
weren caataman polttouhrin Altarin poh-
jalle / joca on seuracunnan majan owen e-
des. Ja caiken mullin libarwuden ricos
8 **J**uhrista/ pitä hänen ylöndämän/ nimittäin/
sisällysten libarwuden. Ja ottaman cari mu-
9 nascuuta sen libarwuden cansa / cuin njden
päällä on landeisa / ja maran calwon muna-
10 scuiden cansa. Njncuin ylötän kytosuhri
härjasta / ja papin pitä sen polttaman polt-
11 touhrin Altarilla. Mutta mullin wuodan/
caiken lihan / pään ja jalain cansa / ja si-
sällyret ja rawan. Caiken sen pitä hänen
12 leiristä wiemän ulos puhtaseen paikkaan/
johonga tuhca heitetän / ja se pitä poltetta-
man puiden päällä tules.

13 **J**os coco Israelin seuracunda eryis/
14 **J**a se olis heidän silmäins edes peitet-
ty/ njn että he olisit tehnet jotacuta HERR-
ran kähkä wastan/ joca ei heidän tulis teh-
dä/ ja njn tulisit wicapaari. Ja sütte ym-
15 määraisit heidän ricolens/ cuin he olit teh-
net/ njn pitä heidän tuoman mullin ricos-
uhrixi / ja asettaman sen seuracunnan ma-
jan eteen. Ja wanhimmat seuracunnasta
16 pitä lasselman kätens mullin pään päälle
HERRan edes/ ja teurastaman sen mullin
HERRan edes. Ja pappi joca woideldu
17 on/ pitä candaman mullin weren seuracun-
nan majaan.

18 **J**a pitä castaman formens wereen / ja
seidzemen kerta prüscottaman HERR-
19 ran eteen Esiripun edes. Ja pitä sija we-
restä paneman Altarin sarwein päälle / jo-
ca on HERRan edes seuracunnan majas /
ja caiken sen muun weren caataman polt-
touhrin Altarin pohjalle / joca on seura-
cunnan majan edes. Caiken hänen liba-
20 wudens pitä hänen ylöndämän ja poltta-
man Altarilla. Ja pitä tekemän tämän
mullin cansa / njncuin hän teki ricosuhrin
mullin

Libarwutta
ja werta
tielän syö-
mäst.
Gen. 9: 4.
Lev. 7: 24.
Lev. 17: 10.
Lev. 19: 26.
Deut. 12:
16. & 23.
Deut. 15:
23.
Act. 15: 20.

Ricosuhri-
sta/ sen ri-
colen edstä/
cuin tapha-
tu tietämät-
tömydestä.

Papilda.

Lev. 9: 9.

Exo. 29: 4.

Num. 19: 15.
Heb. 13: 11.

Coco seur-
cunnan ri-
cosuhrista.
Lev. 9: 15.
Num. 15: 24.

Sörstin ri-
cosubrista.

21 mullin cansa / ja nijn pitä papin heidän so-
wittaman ja se heille annetan anderi. Ja
hänen pitä wiemän mullin leiristä ulos / ja
polttaman hänen / nijn cuin hän poltti sen
endisen mullin / se pitä oleman ricosubri seu-
racunnan edestä.

22 **U**utta jos jocu sörsti ricko ja teke jotacu-
waстан / jota hänen tekemän pidäis / ja tu-
le tietämätä wicapääri. Ja ymmärtä sij-
te hänen rioxens / cuin hän on rickonut :

13 hänen pitä tuoman uhriri wirhittömän cau-
rin. Ja lasteman kätens sen caurin pään
päälle / ja teurastaman sinä paicas / cusa
HERralle polttouhria teurastetan / se pitä

24 oleman hänen ricosubriins. Sijtte pitä pa-
pin ottaman ricosubrin werestä formel-
lans / ja paneman sen polttouhriin Altarin
sarwein päälle / ja sen muun weren caa-

25 taman polttouhriin Altarin pohjalle. Mut-
ta caiken hänen lihawudens / pitä hänen polt-
taman Altarilla / nijn cuin sen lihawuden kju-
tosubrista. Ja nijn papin pitä sowitza-

26 man hänen rioxens / ja se hänelle annetan
anderi.

27 **U**s jocu sielu yhteisestä Canssasta ricko
tietämätä / nijn että hän teke jotacuta
HERran käftyä waстан / jota ei hänen te-
kemän pidäis / ja tule nijn wicapääri. Ja

28 sijtte ymmärtä hänen rioxens / cuin hän on
rickonut / hänen pitä tuoman uhriri wirhit-
tömän wuohen / sen rioxen edestä / cuin hän

29 rickonut on. Ja pitä lasteman kätens ri-
cosubrin pään päälle / ja teurastaman sen
polttouhriin paicalla. Ja papin pitä sor-
mellans ottaman werestä / ja paneman polt-

30 touhriin Altarin sarwein päälle / ja caiken
weren caataman Altarin pohjalle. Ja
caiken hänen lihawudens pitä hänen otta-

31 man / nijn cuin hän otti kytosubrin lihawu-
den / ja polttaman Altarilla mastari hajuri
HERralle. Ja nijn pitä Papin händä so-

32 wittaman / ja hänelle se annetan anderi.

33 **U**utta jos hän tuo lamban ricosubri-
ri / nijn tuocan wirhittömän uhen. Ja
lastecan kätens ricosubrin pään päälle / ja
teurastacan sen ricosubriiri sinä paicas /

34 cuin polttouhri teurastetan. Ja Papin
pitä formellans ottaman werestä / ja pane-
man polttouhriin Altarin sarwein päällä /

35 ja caataman caiken muun weren Altarin
pohjalle. Mutta caiken lihawuden pitä

hänen ottaman / nijn cuin hän kytosubrin
lamban lihawuden otti / ja pitä polttaman
sen Altarilla HERran tuleri. Ja nijn pi-
tä Papin hänen rioxens sowitzaman / cuin
hän on rickonut / ja se hänelle annetan
anderi.

Vers. 3. Canssan pahennureri) se on/ opeturella ja elämällä
osa anda tilan rioxeen. v. 12. Pitä hänen leiristä wiemän ulos)
se awisti/ että Christus piti uhrattaman ulcon portista/ etc. nijn-
cuin Epistola Hebrerein tygö sen selittä 13. Cap. v. 12. v. 26.
Papin pitä sowitzaman hänen rioxens) se on/ hänen pitä ru-
courillans Zumalalda anoman/ että se hänelle annetaisin an-
deri: se on/ sowitza.

V. Lucu.

HERran käfty caicelinaisista wicauhrista. Nijn cuin/
jos jocu cuile toisen kiroilewan / ja ei ilmoita sitä / v. 1.
eli fattu johongun saastaiseen / v. 2. eli mshs idze hembey-
dest jotakin wanno / v. 4. Cuinga sen edest uhrattaman
pitä / v. 5. Jos jocu ricko josacusa pyhiteys / v. 14. eli
muutoin tietämättömydest ricko jotacuta HERran käft-
tyä waстан / v. 17. taicka tietens otta eli kieldä hänen
lähimmäiseldäns / cuin hänen omans on / v. 1.

Us jocu sielu ricko ja cuile jongun
kiroilewan / ja hän on sen todistaja / e-
li sen nähnyt ja tiennyt on / ja ei ilmoi-
ta sitä / hän on wicapää wäryteen. Eli jos

2 jocu sielu rupe johongun saastaiseen cappa-
leen / taicka saastaiseen medjän eläinden raa-
ton / eli carjain / eli matoim / tietämät / hän on

3 saastainen ja wicapää. Eli jos hän rupe
saastaiseen ihmiseen / millä ikänäns saastai-
sudella ihminen taita saastaisexi tulla / tietä-

4 mät / ja sen sijtte ymmärtä / se on wicapää.
Eli jos jocu sielu wanno / nijn että hänen
siunstans käy ulos tietämät / pahoin eli hy-

5 win tehdä (nijn cuin ihminen kyllä wanno /
ennencuin hän sitä ajattele) ja sen sijtte ym-
märtä / hän on wicapää yhten näistä.

6 Cosca hän on wicapää johongun näistä /
ja tunnusta / että hän sinä rickonut on. Nijn
pitä hänen tämän rioxens wian edest / cuin

7 hän rickonut on / tuoman laumasta HER-
ralle lamban eli wuohen ricosubriiri / nijn
pitä Papin sowitzaman hänen rioxens.

8 Joldeica hänellä ole lammasta / nijn tuocan
HERralle rioxens edestä / cuin hän ricko-
nut on / cari kyhtyläistä / eli cari mettisen poi-
ca / yhden ricosubriiri ja toisen polttouhriiri.

9 Ja wiefän ne papille / hänen pitä sen ensimmäi-
sen uhraman ricosubriiri / ja waändämän
niseat häneldä / ja ei cuitengan pääätä erinäns
repäis. man. Ja pitä prjfcottaman Alta-

10 rin seinän ricosubrin werellä / ja andaman
sen weren cuin jää / wuota Altarin pohjalle.
Se on ricosubri. Toisen pitä hänen uhra-

Sen wicas
uhrista / jos
ca ei ilmoita
sirohemista

Luc. 2:24.

man polttouhrixi tavans jälken. Janjn pitä papin sorvittaman hänen ricorens / cuin hän riconut on / ja se hänelle annetan anderi.

11 Joldeica hänellä ole cabta kyhkyläistä eli cabta mettisen poica / nijn tuocan uhrins / ricorens edest / kymmenennen osan Ephast sämbyläjäuhvoja ricosuhrixi. Mutta ei hänen pidä ölyä sen päälle paneman / eikä pyhä savua : sillä se on ricosuhri. Ja hänen pitä sen viemän papille / ja papin pitä sittä ottaman pion tähden muistori / ja polttaman sen Altarilla HERalle uhriri : Tämä on ricosuhri. Ja papin pitä nijn sorvittaman hänelle hänen ricorens / cuin hän riconut on / ja se hänelle annetan anderi. Ja sen pitä oleman papin oman nijn cuin ruocauhringin.

14 **E**t HERa puhui Moserelle / sano den : Jos jocu sielu tietämätä ricko josacusa cuin HERalle pyhitety on / hänen pitä HERalle tuoman wicauhrin / wirhittömän oinan laumasta / joca cari hopia Sicilia mara / Pyhän Siclin jälken wicauhriri. Sijhen myös mitä hän on rickonut pyhitety / pitä hänen sen andaman jällens / ja vielä sütte andaman wijdennen osan pääliseri. Ja pitä sen andaman papille / hänen pitä sorvittaman hänen wicauhrins oinalla / nijn se hänelle annetan anderi.

17 Jos jocu sieluricko ja teke wastoin jotacuta HERan kästnä / jota ei hänen pitänyt tekemän / tietämät / hän on wicapää wäärnyteen. Ja pitä tuoman papille wirhittömän oinan laumasta / wicauhrin hinnalla : hänen pitä sorvittaman hänelle hänen tietämättömydens / cuin hän tehnyt on / tietämät / nijn se hänelle annetan anderi. Se on wicauhri / johonga hän HERan edes joutunut on.

1 **E**t HERa puhui Moserelle / sano den : Jos jocu sielu ricko ja teke HERa wastan / kielden lähimmäiseldans sen / cuin hän hänen haldins andanut on / eli sen / jonga hän hänelle wahwalla uscallurella käteen andanut on / taicka jonga hän wäkiwallalla ottanut on / eli wäärnydellä on saattanut alans. Eli sen cuin cadotettu oli / löytänyt on / ja kiellä sen wäärällä walalla / eli mitä itänans se olis / josa ihminen lähimmäistans wastan ricko. Cosca hän nijn ricko ja tule wicapääri : Nijn pitä hänen anda-

man jällens mitä hän wäkiwallalla ottanut on / ja wäärnydellä on saattanut alans / eli sen cuin hänen haldins annettu oli / eli sen cuin hän löynnnyt on. Eli jonga tähden hän wäärän walan tehnyt on / sen pitä hänen taicki tyhynni andaman jällens / ja vielä sütte wijdennen osan pääliseri / sille jonga oma oli / sinä päivänä cuin hän wicauhrins anda. Mutta oman wicans tähden pitä hänen tuoman HERalle / papin tygö wirhittömän oinan laumasta / wicauhrin hinnalla. Nijn pitä papin sorvittaman hänen HERan edes / nijn hänelle taicki annetan anderi / mitä hän tehnyt on / josa hän idzens wicapääri saatti.

Verf. 9. Sorvittaman ricorens) Ei nijn / että cauristen eli wäsikein werellä / eli senealtaisilla Levitain uhreilla jocu ricos lepytettin : Waan Christuren werin cauttia / jota ne awistit. Sillä hänen cuolemans ja pijuans tähden on Jumala myös Wanhas Testamentis sijnit andanut anderi. Sentähden sanotan hän tapeturimailman algusta / Apoc. 13 : 8.

VI. Lucu.

HERa käste wisummasi endisist uhreist / nijn cuin / Polttouhrissa / cuinga se toimitettaman pitä / v. 8. Erinomaisest ettei sen tuli itänans samuman pidä / waan alati HERan Altarilla palaman / v. 12. Ruocauhrissa / v. 14. Ylimmäisen papin pyhiys uhrissa / v. 19. Ricosuhrista / v. 24.

Et HERa puhui Moserelle / sanoden : Käste Aronille ja hänen pojillens sanoden : tämä on polttouhrin sääty : polttouhrin pitä palaman Altarilla caiken yösen amun asti. Ja ainoastans Altarin tulen pitä sen päällä palaman. Ja papin pitä päällens pukeman lınahamen / ja wetämän lınaisen alas waatten hänen rumins päälle / ja pitä sen tuhwan ottaman / cuin polttouhrin Altarin tulesta sen päälle jäänyt on / ja paneman sen alas Altarin wiereen. Ja sütte pitä rısuman waattens / ja toisijn waatteisin idzens pukeman / ja sütte tuhwan viemän ulos leirist ja puhkaseen paickaan paneman. Tuli pitä palaman Altarilla / ja ei cosean samuman. Ja papin pitä halgot sen päällä joca amu shtyttämän / ja asettaman pulttouhrin sen päälle / ja polttaman kycosuhrin libawuden sen päällä. Tuli pitä alinoma palaman Altarilla / ja ei cosean samutettaman.

Et tämä on ruocauhrin sääty / jonga Aronin pojat uhraman pitä Altarilla HERan eteen. Papin pitä ottaman pion tähden sämbyläjäuhvoja ruocauhrin / ja

ölyst /

Sen uhri- sta / joca ricko josacusa pyhitety.

Sen edestä joca jotacuta kästnä wastan tietämät ricko

Sen edest / joca hänen lähimmäiseldans jostatın sala. Num. 5 : 5. Tästä alje tan 6. lucu muutamis Bibliais.

Polttouhrissa.

Ruocauhrissa.

ölyst / caiken pyhän savun / joca ruo-
cauhrin päällä on / ja pitä sen polttaman Al-
tarilla mafiari hajuri ja muistori **HER**ral-
le. Ja sen tähtet pitä Aronin poikines
shömän / ja pitä shömän happamatoimna py-
hästä siasta / seuracunnan majan pihäs. Ja
ei heidän pidä leipoman sitä hapatoren can-
sa : sillä se on heidän osans / jonga minä heil-
le minun uhristani andanut olen / se heille pi-
tä oleman caikein pyhin / niñcuin ricosuhri
ja niñcuin wicauhri. Jocainen miehenpuo-
li Aronin lapsist pitä sen shömän. Se ol-
con alinomainen sääty teidän suguisan
HERran uhrista. Jocainen cuin niñhin ru-
pe / se pitä pyhitetty oleman.

Ja **HER**ra puhui Moserelle sanoden :
Tämä pitä oleman Aronin ja hänen poi-
cains uhri / jonga heidän pitä uhraman
HERralle heidän wihkimisens päivänä :
kymmenennen osan Ephast sambahälajauhoja
alinomaiseri ruocauhrixi / puolen amulla ja
puolen ehtona. Ja pannus sinun sen teke-
män pitä ölyin cansa / ja sen kypsettynä tuo-
man / ja cappaleina sinun sen uhraman pitä
mafiari hajuri **HER**ralle. Ja papin / jo-
ca hänen pojistans hänen sians woideltu on /
pitä sen tekemän. Tämä on tjancaikinen
sääty **HER**ralle / se pitä caieki poltettaman.
Sillä caieki papin ruocauhri pitä tulella
poltettaman / ja ei syötämän.

Ja **HER**ra puhui Moserelle / sanoden :
Tämä on ricosuhrin sääty / cusa paicas sinä
teurastat polttouhrin **HER**ralle / sinä pitä
myös sinun teurastaman ricosuhrin **HER**-
ran edes / ja se on caikein pyhin. Pappi jo-
ca ricosuhria uhra / pitä sen shömän pyhällä
sialla seuracunnan majan pihalla. Cucai-
fänäns hänen libaans rupe / se pitä wihitty
oleman / ja waate jonga päälle se weri prij-
scotetan / sinun pitä hänen pesemän pyhästä
siasta. Ja se sarwiasia / josa se keitetän / pitä
ricottaman. Jos se on wastises padas kei-
tetty / niñ se pitä pestämän / ja wedellä wi-
rutettaman. Caieki miehenpuolet papeista /
pitä shömän sen : sillä se on caikein pyhin.
Mutta caieki se ricosuhri / jonga weri wie-
dän seuracunnan majaan pyhään siaan so-
winnoxi / sitä ei pidä syötämän / waan tulel-
la poltettaman.

jonga weri wietin pyhään paikkaan lepytyyri / sitä ei pitäne syö-
tämän / waan se piti ulkona leiristä poltettaman : tästä luetan
Epist. Hebreerintygö Cap. 13. v. 11. & sup. 4:12.

VII. Lucu.

HERran kätty wicauhrista / v. 1. Ristosuhrista / v. 11.
Eupauyen ja wapan ehdon uhrista / v. 16. Ei pidä li-
hawutta eikä werta syötämän / v. 22. Mitä papille pitä siit-
ä tuleman cuin uhratan / v. 31. caiekinaisista uhreista / v. 37.

Tämä on wicauhriin sääty ja se
on caiekin pyhin. Sinä paicas /
cusa polttouhri teurastetan / pi-
tä myös teurastettaman wicauh-
ri / ja hänen werens pitä prijscotettaman Al-
tarille ymbärins. Ja caieki libawus pitä
siit-ä uhrattaman / händä ja sisällysten liba-
wus. Ja ottaman caxi munascuuta sen li-
hawuden cansa / cuin niñden päällä on lan-
deisa / ja maran calwon munascuuden cansa.
Niñ pitä papin sen polttaman Altarilla uh-
rixi **HER**ralle / ja se on wicauhri.

Jocainen miehenpuoli papeista / pitä shö-
män sen pyhästä siasta : sillä se on caikein py-
hin. Niñcuin ricosuhri on / niñ pitä myös
wicauhriin oleman : sillä yhtäläinen pitä
heidän molembain säätyns oleman / ja se
pitä papin oma oleman / joca sillä sorwitta.
Sen papin / joca polttouhrin uhra / pitä polt-
touhrin wuota oma oleman / jonga hän uh-
rannut on. Ja caiekinainen ruocauhri / joca
Pädzis haastarilla eli pannusa kypsetty on /
sen pitä papin oman oleman / joca sen uhra.
Ja caiekinainen ruocauhri / joca ölyillä secoi-
tettu caieka cuiwa on / sen caiken pitä Aron-
nin lasten oman oleman / yhden niñcuin toi-
sengin.

Tämä on kytosuhriin sääty / joca
HERralle uhratan. Jos he tahtowat
tehda ylistysuhria / niñ heidän pitä uhra-
man happamattomia leipiä / secoitettuja öl-
jyllä / ja happamattomia ohucaisia kysä /
woidelluita ölyillä / ja pannusa kypsetyitä
sambahälaleipiä secoitettuja ölyillä. Mutta
sen caltaisit uhreja pitä heidän tekemän ha-
pannen kysän päälle / heiden kytosuhriins y-
listysuhrixi. Ja yxi caikista niistä pitä uh-
rattaman **HER**ralle ylönnysuhrixi / ja sen
pitä papin oman oleman / joca prijscotta kyt-
tosuhriin weren. Ja ylistysuhriin liba hä-
nen kytosuhrians pitä sinä päivänä syötä-
män / jona se uhrattu on / ja ei mitän pidä
tähteri jätettämän huomeneri.

Mutta jos jocu lupauresta / caieka hywästä
stahdost uhra / niñ se pitä sinä päivänä
syötämän / jona se uhrattu on / mutta jos jo-

Wicauhri
sta.

Mitä pa-
pille uhrista
cule.

Ristosuha
rista.
Mutta
mat ästen
tästä seida
jemmen
lugun alca
wat.

Yhimmäs
sen papin
wihkimisen
uhrista.

Ricosuhri-
sta.

Num. 19:
10.

Lev. 4:5.
Hebr. 13:11.

Verf. 30. Mutta caieki se ricosuhri) Tästä ymmärretän / et-
tä ricosuhri eli sen tarwe on cahtalainen : Yri / jonga weri ei can-
nettu Pyhään / joca he myös mahdotit syöda : mutta se totuen.

17 takin tähteri jää uhrista toiseri päiväri /
nijn pitä se myös syötämän. Mutta jos jo-
takin tähteri jää siitä uhratusta lihasta col-
manden päivän asti / njn se pitä poltetta-
18 man tules. Mutta jos jocu syö colmandena
päivänä siitä uhratusta lihasta / joca on hä-
nen kytosuhristans / njn ei ole hän otolli-
nen / joca sen on uhrannut / eikä se hänelle pi-
dä luettaman / mutta se on cauhistus. Ja
jocainen sielu / joca siitä syö / hän on wicapää
pahan tecoon.

19 **U**se liha joca sattu johongun saastaisu-
teen / ei pidä syötämän / mutta tules pol-
tettaman. Se cuin puhdas on rumistans /
20 se pitä syömän lihasta. Ja se sielu / joca syö
kytosuhrin lihasta / siitä cuin HEKran o-
ma on / ja hänen saastaisuudens on hänen pääl-
läns / se pitä häwitettämän hänen Caussa-
21 stans. Jos jocu sielu rupe johongun saastai-
suteen / olcon se saastainen ihminen / eläin eli
jocu muu saastainen : eli jos hän syö kytos-
uhrin lihasta / siitä cuin HEKran oma on /
se pitä häwitettämän Caussastans.

22 **J**A HEKra puhui Moserelle / sanoden :
23 **P**uhu Israelin lapsille / sanoden : ei tei-
dän pidä mitän lihawutta syömän härjistä /
24 lambaista ja wuohista. Kaadon eli haasean
lihawus pangat caikmaisiin tarpeisiin /
25 mutta ei teidän pidä sitä syömän. Sillä joca
syö lihawutta siitä eläimest / cuin HEKralle
uhriri annettu on / se sielu pitä häwitettämän
26 Caussastans. Ei teidän pidä myös werta syö-
män caikisa teidän asumasioisan / ei linnuista /
27 eikä eläimistä. Jocainen sielu joca syö jotain
werta / se pitä häwitettämän Caussastans.

28 **J**A HEKra puhui Moserelle / sanoden :
28 **P**uhu Israelin lapsille / sanoden : se
cuin HEKralle hänen kytosuhrius uhra / hä-
nen pitä tuoman / mitä HEKralle kytosuh-
30 riri tule. Mutta hänen pitä sen candaman
kädesäns HEKran uhriri / nimittäin / rin-
nan lihawuden pitä hänen tuoman rin-
nan cansa / että ne pitä oleman häältyshuh-
31 ri HEKralle. Mutta papin pitä poltta-
man lihawuden Altarilla / ja rinnan pitä La-
32 ronin ja hänen poicains oman oleman. Ja
sen oikian larwan / pitä heidän andaman pa-
pille ylönnyshuriri / heidän kytosuhristans.
33 Ja joca uhra kytosuhrin werta / ja lihawut-
ta Aronin poijsta / hänen pitä saaman oiki-
34 an larwan osarens. Sillä häältyshuh-
rin ja ylönnyshuh- larwan / olen minä ottanut

Israelin lapsilda heidän kytosuhristans / ja
olen sen andanut papille Aronille / ja hänen
pojillens uancatekiseri saadnyri.

Tämä on Aronin ja hänen poicains
woitelemus HEKran uhrista / siitä päivä-
35 stä / jona he HEKralle papiri annettin. Jot-
36 ca HEKra käski sinä päivänä / jona hän
heidän woiteli / annetta heille Israelin lapsil-
da uancatekiseri saadnyri / caikille heidän su-
guillens. Ja tämä on saaty polttouhris-
37 ruocauhris / ricosuhris / wicauhris / täytös-
uhris ja kytosuhris. Jonga HEKra Mo-
38 serelle käski Sinain wuorella / sinä päivä-
nä / jona hän käskyn andoi hänelle Israelin
lasten tygö / että heidän piti uhraman heidän
uhrius HEKralle Sinain corwesa.

Verf. 11. ja 12. Kytosuhrin ja ylistysuhrin) Nämät cari uhria
owat luetut uhderi : kytosuhrii cudjutat se / cosca härtä / lam-
baita etc. teurastetan. Ylistysuhrii / cosca sishen ohucaisia lei-
piä ja tyrsä tygö pannan / njncuin ruocauhriin / ja aina yri ni-
mittä sen toisen / njn että se cudjutat ylistysuhrin lihaxi / se on
ylisuhrin tygönä / Item, kytosuhrin ylistysuhrii.

VIII. Lucu.

HEKra käski Moseren wihtä Aronin ja hänen poi-
3 cans papiri / v. r. Hän woiteleja wihti heidän niillä uh-
reilla ja tawoilla / cuin HEKra enmens hänen eteens kir-
joittanut oli / v. 4. 5. etc.

29 **J**A HEKra puhui Moserelle sano-
30 den : ota Aron poikimens ynnä hei-
31 dän waatettens cansa / ja myös woi-
dellusöljy / ja mulli ricosuhrii / cari oinasta
ja myös cori happamattomia leipä. Ja co-
32 co caikti Caussa / seuracunnan majan owen
eteen. Moses teki njncuin HEKra hänelle
33 käskeny oli / ja cocois Caissan seuracunnan
majan owen eteen. Ja sanoi caikille heille :
34 tämä on se cuin HEKra on käskeny tehdä.

35 **J**A otti Aronin poikimens / ja pesi hei-
36 dän wedellä. Ja puetti hänen päällens
lynahamen / ja wyötti hänen wyöllä / ja puet-
ti hänen silctihamalla / ja pani pääliswaatten
hänens päällens ja wyötti hänen pääliswaat-
37 ten wyöllä. Ja pani hänen päällens rinda-
38 waatten / ja pani rindawaatten päälle wal-
keuden ja tähdellisyden. Ja pani hyppan hänen
39 päähäns / ja pani hyppan päälle odzawaatte /
cullaisen odzalahin / sen pyhän cruumun pääl-
le / njncuin HEKra Moserelle käskeny oli.

40 Ja Moses otti woidellusöljyn ja woiteli
majan caluinens ja pyhitti ne. Ja pryscotti
41 siitä seidzemen kerta Altarille / ja woiteli Al-
tarin caluinens ja pesoastian jalcoimens /
42 että se wihtäisin. Ja caasi woidellusöljyst
Aronin pään päälle / ja woiteli hänen / wi-
43 hittä. Ja toi Aronin pojat / ja puetti hei-

3ällens
sielän li-
hawutta ja
werta syö-
mäst / njn-
cuin ennen-
gin.
c. 3: 17.

Uhrin
saatoin
päätos.

Exod. 28:1

Aronin poi-
kimens
cain papiri.
Exod. 29:1Exod. 28:4
Exod. 29:5
Syr. 45:11Exod. 30:
25.Syr. 45: 16
Exod. 29:7

Exod. 29:
10.

Exod. 29:
5.

Exod. 29:
19.

dän päällens lynaifet hamet / wyötti heidän
wyöllä / ja sitoi hyypat heidän päällens / nijn-
cuin HERRA hänelle käskennyt oli.

14 **J**A andoi tuoda mullin ricosuhrixi. Ja
Aaron poikinens pani kätens hänen
15 pääns päälle. Sitten hän teurastettiin. Ja
Moses otti werestä / ja pani formellans Al-
16 tarin sarwiin ymbärins Altarita / ja puhdisti
Altarin / ja caasi weren Altarin pohjalle / ja
17 wihei sen / soriittarens. Ja otti caiken sisäl-
lysten lihawuden / ja maran calwon / ja mo-
18 lemat munasciut / ynnä lihawuden cansa / ja
poltti Altarilla. Mutta mullin / wuotimens /
19 lihoimens ja sondimens poltti hän tules ulkona
leiristä / nijn cuin HERRA hänelle käskennyt oli.

20 Ja hän toi oinan polttouhrixi / ja Aaron
poikinens / panit kätens hänen pääns pääl-
21 le. Sitten hän teurastettiin / ja Moses prij-
scotti hänen werens Altarille ymbärins.
22 Ja leikkais oinan cappaleixi / ja poltti pääns ja
23 cappalet lihoimens. Ja pesi sisällyret ja jalat
wedellä / ja poltti sitte coco oinan Altarilla /
24 Se on polttouhri maktiari hajuxi tuli HERR-
ralle / nijn cuin HERRA hänelle käskennyt oli.

25 **J**A toi myös toisen oinan / joca on tähtös-
uhri. Ja Aaron poikinens panit kätens
26 oinan pääns päälle. Sitten hän teurastet-
tiin. Ja Moses otti hänen werestäns / ja
siwui Aaronin oikian corwan lehteen / ja
27 myös oikian käden peucaloon / ja oikian jalan
isoin warpaseen. Ja toi myös Aaronin po-
28 jat / ja siwui werellä heidän oikian corwans
lehteen / ja heidän oikian kädens peucaloon /
29 ja heidän oikian jalcans isoin tarpaseen / ja
prijscotti weren Altarille ymbärins. Ja otti
lihawuden / ja saparon / ja caiken sisällysten
lihawuden / ja maran calwon / ja molemmat
munasciut heidän lihawudens cansa / ja oi-
kian larwan. Hän otti myös corista / josa
happamattomat leiwat olit HERRAN edes /
30 yhden happamattoman kirsän / ja ölyllä
woidellum kirsän / ja ohucaisen kirsän / ja pa-
31 ni ne lihawuden / ja oikian larwan päälle. Ja
andoi caikti nämät Aaronin ja hänen poi-
32 cans käsijn / ja hän häälytti ne häälytyxeri
HERRALLE. Ja sitte otti Moses caikti nämät
33 heidän käsistans / ja poltti Altarilla poltto-
uhrin päällä : sillä se on tähtösuhri maktiari
hajuxi tuli HERRALLE. Ja Moses otti rin-
34 nan ja häälyttxeti sen häälyttxeri HERRALLE /
35 tähtösuhrin omasta / sen Moses sai osa-
rens / nijn cuin HERRA hänelle käskennyt oli.

JA Moses otti woidellus ölystä ja were-
30 stä / joca oli Altarilla / ja prijscotti Aa-
ronin ja hänen waatettens päälle / hänen
poicans ja heidän waatettens päälle / ja wi-
31 hei nijn Aaronin ja hänen waatens / hänen
poicans ja heidän waatens hänen cansans.
Ja sanoi Aaronille ja hänen pojillens : keit-
32 tääkät liha seuracunnan majan orwen edes / ja
syökät se siinä paicas / nijn myös leipä / cuin
tähtösuhrin corisa on / nijn cuin minulle kä-
sketty ja sanottu on : että Aaron poikinens
33 pitä ne syömän. Waan mitä jaa tähteri lihasta
ja leiwasta / sen teidän pitä polttaman tules.
Ja ei teidän pidä lähtemän seidzemenä
34 päiwänä seuracunnan majan orwesta / sihe-
nasti / cosca teidän tähtösuhrin päiwät täht-
35 tetän : sillä seidzemenä päiwänä orwat tei-
dän käten tähtetyt. Nijn cuin se tänäpänä
tapahunut on / HERRA on käskennyt tehtä /
36 että te sorwittettaisin. Ja teidän pitä ole-
man seidzemen päiwä seuracunnan majan
orwen edes / yli päiwä ja yötä. Ja teidän
pitä ottaman waarin wartioista HERRAN
edes / ettet te cuolis : sillä nijn on minulle kä-
sketty. Ja Aaron poikinens teki caiken sen /

Exod. 28:
32.

36

cuin HERRA Moseren cautta käskennyt oli.
Vers. 8. Waikeuden ja tähdellisyden Tästä on ennen puhut-
tu / 30 vers. 28. Cap. Exodi v. 10. Ja woiteli majan) Että
maja ja papit piti woideltaman / awisti / että Jumalan seuracun-
da ja hänen opettajans piti lahjoittaman Pohjalla hengellä /
joca cudzutan ilon ölyxi / Psal. 45: 8. Ja hänen lahjoituxens
woitelemisxi / Esa. 61: 1. 1. Joh. 2: 27. v. 33. Teidän käden
tähtetyt) Cadjo 41. vershu / 28. lug. Exodi.

IX. LUCU.

Moses käski Aaronin ja hänen poicans otta carja
uhrixi / v. 1. he tekäwät nijn / v. 5. hän käski heitä uhrata
idze edestans ja Cassan edestä / v. 7. Aaron uhra idze e-
destans ricosuhrin / v. 8. Polttouhrixi / v. 12. Cassan ede-
stä / ricosuhrin / v. 15. Polttouhrixi / v. 16. Ruocauhrixi /
v. 17. Rihtosuhrixi / v. 18. siuna Cassan / v. 22. HERR-
ran cunnia ilmesty / ja tullit tule HERRALDA ja culutta uh-
rit / v. 23.

MA cahderandena päiwänä cudzui
Moses Aaronin poikinens / ja
31 wanhinmat Israelista. Ja sanoi
Aaronillet ota sinulles nuori wa-
32 sika ricosuhrixi / ja oinas polttouhrixi / mo-
lemmat wirhittömät / ja tuo HERRAN eteen.
Ja puhu Israelin lapsille / sanoden : ottacat
33 cauris ricosuhrixi / ja wasika ja caridza mo-
lemmat wuosicunnaiset / ja wirhittömät /
34 polttouhrixi. Ja myös härkä ja oinas uhra-
taremme kytösuhrixi HERRAN edes / ja ruo-
cauhrixi secoitettu ölyllä : sillä tänäpänä il-
mesty HERRA teille.

Moses käski
te Aaronin
uhrata idze
jens ja
Cassan
edestä.

Ja he otit caikti / mitä Moses käskennyt
oli / seuracunnan majan orwen eteen : ja caic-

6 ti Canssa käwit edes / ja seisoi HERRan e-
des. Nyn sanoi Moses: tämä on se / cuiin
7 HERRa käskeny on teidän tehdä / nyn
HERRan cunnia ilmesty teille. Ja Moses
sanoi Aaronille: astu Altarin tygö / ja tee ri-
cosuhri / ja polttouhri / ja sowitz sinuas
ja Canssa / ja tee sütte Canssan uhri / ja sowi-
ta heitä / nyneuin HERRa käskeny on.

8 **S** Al Aaron astui Altarin tygö / ja teura-
9 Asti wasican ricosuhrirens. Ja hänen
poicans cannoit weren hänen tygöns / ja
hän casti formens wereen / ja siwui Alta-
rin sarwiin / waan weren casti hän Alta-
rin pohjalle. Mutta lihawuden / ja muna-
10 scuut / ja maran calwon ricosuhrista / poltti
hän Altarilla / nyneuin HERRa oli Mose-
11 ralle käskeny. Mutta lihan ja nahan polt-
ti hän tules ulkona leirist.

12 Sütte teurasti hän polttouhrin / Ja Aa-
ronin pojat cannoit weren hänen tygöns /
13 ja hän prjsscotti sen Altarille ymbärins. Ja
he toit myös polttouhrin hänelle / cappaleiri
leicatun / ja pään / ja hän poltti ne Altarilla.
14 Ja hän pesi sisällyhet ja jalas / ja poltti ne
polttouhrin päällä / Altarilla.

15 Sütte candoi hän Canssan uhrin edes /
ja otti caurin / joca oli Canssan ricosuhri /
ja teurasti sen / ja teki sittä ricosuhrin / nyne-
16 uin sen endisengin. Ja hän toi myös poltto-
17 uhrin / ja walmisti sen tarwans jälken. Ja toi
ruocauhrin / ja otti sittä pions täyden / ja polt-
ti ne Altarilla / paidzi amullista polttouhria.

18 Sütte teurasti hän härjän ja oinan Can-
san kytosuhri / ja hänen poicans cannoit

weren hänelle / ja hän prjsscotti sen Altarille
ymbärins. Mutta sen härjän lihawuden
19 ja oinan saparon / ja sisällysten lihawuden /
ja munascuut / ja maran calwon. Caiken tä-
20 män lihawuden panit he rinnan päälle / ja
poltti lihawuden Altarilla. Mutta rin-
21 nan ja oikian lawan / häällytti Aaron häälly-
tyxeri HERRan edes / nyneuin HERRa oli
käskeny Moserelle.

22 **S** Al Aaron nosti kätens Canssan puoleen /
Ja sinuais heitä / ja süttecuiin hän ricos-
23 uhrin / polttouhrin / ja kytosuhrin tehnyt oli-
meni hän alas. Nyn Moses ja Aaron menit
seuracunnan majaan / ja cosca he jällens siel-
24 dä lärit / sinuaisit he Canssan. Nyn HERRan
cunnia ilmestyi caiken Canssan edes. Sillä
tuli tuli HERRalda alas / ja culutti polttouh-
rin / ja sen lihawuden / Altarilda / ja cosca
caicki Canssa sen näit / riemuudzit he sangen
suurest / ja langeisit maahan castwoillens.

Verf. 6. HERRan cunnia) Se on tuli / joca sütte v. 24. läxi
HERRalda / ja culutti uhrin. Tämä tuli alati tähdellä pidettiin
papeilda / sihenasti enim Cuningas Salomo ratensi Templin: sil-
loin hän jällens udistettin / nyneuin uhdän / 2. Par. 7: Ja sütte
jällens Babelin fangiuten asti / josta enä lute saadan / 2. Mac. 1.
Ja HERRa on täällä tulessa tahtonut anda nähtä / että seucaltai-
set uhramisen tawat owat hänelle ollet keliwolliset: nyneuin Abe-
lin uhri / Gen. 4: 4. ja Eliaren / 1. Reg. 18: 38. v. 7. Sowitz
tästä nähdän ettei Aaron ole ollut se oikia ylimmäinen pappi / että
hänen piti myös idzens sowitzaman / mutta häw awisti toista / joca
tulewa ja wiatoin oli / Hebr. 5. ja 7.

X. Lucu.

Aaronin pojat Nadab ja Abihu tuowat wierasta tul-
da HERRan eteen: ja tuli tule HERRalda alas ja
cuolettä heidän / v. 1. Moses tielä heidän Isäns ja welhens
ufemäst heitä / v. 6. HERRa tielä papit juomast wijna eli
wäfewitä juotawita / cosca he palwelurens tekewät / v. 8.
Moses sano Aaronille / mikä pappin osa uhrista pitä o-
leman / v. 12. Että ricosuhrin cauris (jota ei pitänyt)
polteittin / wihastu Moses: mutta cosca Aaron sano syyns /
leppy hän / v. 19.

Aaron uh-
sa ensimmäi-
sen terran
idzens / ja
Canssan es-
destä.

22 Aaron sin-
ua Canssan.
Num. 6: 24

24 Tuli tule
HERRal-
da / ja culut-
ta uhrin. 4
2. Mac. 2: 10

Nadab ja
Abihu pol-
tetan.
Lev. 16: 1.
Num. 3: 4.
Num. 26:
6.
1. Par. 24: 2.

1 **N**A Aaronin pojat Nadab ja Abi-
hu otit cumbikin suidzutusasti.
2 **K**ans / ja panit tulda nihin / ja
suidzutust sen päälle / ja cannoit
3 wieraista tulda HERRAN eteen / jota ei hän
heille ollut käskennyt. Silloin läxi tuli HERRA
4 ralda / ja culutti heidän / niin että he cuolit
5 HERRAN edes. Niin sanoi Moses Aaro-
6 nille : tämä on se cuin HERRA puhunut on /
7 sanoden : minä pyhitetan niissä / jotca minua
lähestywät / ja caiken Kanssan edes minua
cunniotetan. Ja Aaron oli äneti.
8 **M**utta Moses cudzui Misaelin / ja El-
zaphanin Bsielin / Aaronin sedän pojat / ja
9 sanoi heille : tulcat ja candacat teidän wel-
10 jen Pyhästä ja leiristä ulos. Ja he tulit ja
11 cannoit heidän lynchameinens leiristä /
12 niincuin Moses oli sanonut. Niin sanoi
13 Moses Aaronille / ja hänen pojillens Eleaza-
14 rille ja Jthamarille : ei teidän pidä paljasta-
15 man teidän päätän / eikä myös repimän tei-
16 dän waatteitan / ettet te cuolis / ja ettet wi-
17 ha tulis caiken Kanssan päälle. Mutta tei-
18 dän weljen / coco Israelin huonestä itketän
19 tätä palo / jonga HERRA syhyttännyt on.
20 **W**aan ei teidän pidä menemän seuracun-
21 nan majan owesta ulos / ettet te cuolis : sil-
22 lä HERRAN woidellusöly on teidän pääl-
23 län. Ja he teit Moseren sanan jälkeen.
24 **J**A HERRA puhui Aaronille / sanoden : si-
25 nän ja sinun poicas sinun cansas / ei pidä
26 juoman wijna eli wäkerwätä juoma / cosca te
27 menette seuracunnan majaan / ettet te cuolis.
28 **S**e pitää oleman tjancaicinen säätö teidän su-
29 guillen. Että te eroitattte mikä pyhä ja ei py-

hä / mikä puhdas ja saastainen on. Ja että te o-
petaisitte Israelin lapsille caiceti oikeudet / cuin
HERRA teille Moseren cautta puhunut on.
JA Moses puhui Aaronille ja hänen
12 jäänyille pojillens Eleazarille ja Jtha-
marille / ottacat se / cuin tähteri jäänyt on
13 ruocauhrista / HERRAN uhrista / ja syökät
14 se happamattomana Altarin tykönä : sillä se
15 on caickein pyhin. Ja teidän pitää sen syö-
16 män pyhällä siällä : sillä se on sinun oikeu-
17 des / ja sinun poicais oikeus HERRAN uh-
18 rista : sillä se on minulle niin käsketty. Mut-
19 ta häältyksrimman ja ylönnyslawan pitää si-
20 nun ja sinun poicas ja tyttäres / sinun can-
21 sas syömän puhtalla paicalla : sillä tämä oi-
22 keus on sinun pojilles annettu Israelin la-
23 sten kytosuhrista : Sillä ylönnyslapa ja
24 häältyksrimda / lihawus uhrein cansa / pi-
25 tä cannettaman sisälle häältytettä häältytteri
26 HERRALLE / sentähden pitää sen oleman siinil-
27 le / ja sinun lapsilles tjancaicetseri siädny-
28 niincuin HERRA käskennyt on.
29 **J**A Moses edzei ricosuhrit caurista / ja
30 ylösi sen polteturi. Ja hän wihastui
31 Eleazarin ja Jthamarin Aaronin jäänyitten
32 poicain päälle / sanoden : Mitette ole syöneet
33 ricosuhria pyhällä paicalla : sillä se on caic-
34 kein pyhin / ja hän on andanut teille sen / että
35 teidän pitää candaman Kanssan ricolret / ja so-
36 wittaman heitä HERRAN edes. Cadzo hä-
37 nen werens ei ole tullut Pyhään / teidän pitää
38 syömän sen Pyhästä / niincuin minulle käsket-
39 ty on. Mutta Aaron sanoi Moserelle :
40 cadzo / tänäpänä orwat he uhrannet hei-
41 dän ricosuhrit / ja heidän polttouhrins

Mitä Papp-
pein osari
cile uhri-
sta.

Moses wi-
hastu / että
ricosuhrit
cauris pol-
tettiin.

HERRA
tiellä papp-
pein wijna
juomast / co-
sca he hei-
dän palme-
lyrens teke-
wät.
Ezech. 44:
21.
1. Tim. 3: 3
Tit. 1: 7:

HErnan edes. Ja minun on niin käynyt
cuins näet. Ja pidäiskö minun tänäpäinä
syömän ricsubhrista/ olisco se **H**Ernalle
otollinen? **C**uin **M**oses sen cuuli/ tynyi hän
sihen.

*Verf. 1. Wierasta tulda) se on/ sitä joca ei ollut tullut tai-
wast/ ja Altarilda otettu. v. 1. Joista hän ei heille tästemyt ollut)
Tästä nähdän/ ettei Jumalan palveluxes ole luwallinen mitä-
tän idjestäns ajatella/ taicka tehda ilman. **H**Ernan tästytä.
v. 3. Minä pyhitetän/ se on/ waicka papitkin rictowat/ ja ei tee hei-
dän wirrans/ cuin tästetty on/ niin en mind heitätän säästä: että
muut näkisit sen/ ja oppisit pelkämän ja cunnioittaman minua.
v. 18. Hänen werens) Ettei uhrin weri ollut wietty Pyhään:
ei se pitänyt poltettaman/ waan syötämän: mutta jonga weri
wietin sisälle/ sitä ei pitänyt syötämän/ waan caicki poltettaman/
Sup. c. 6: 30. & inf. 16: 27.*

XI. Lucu.

HErna sano Moserelle / cutca eläimet puhtraat owat /
että he niistä söisit/ ja cutca saastaiset/ v. 1. neljäjalcais-
sten eläinden seas/ v. 3. calain/ v. 9. linduin/ v. 13. ma-
telewaisten/ v. 29. ja 41. Mitkä cappalet tulewat saastai-
sexi/ saastaisen eläinden raadoista/ ja cuinga niiden cansa
tehdmän pitä/ v. 32. etc. **D**euwo heitä / ettei he heidän
mihingän saastutais / sillä hän heidän Jumalans on
pyhä/ v. 43.

U **H**Erna puhui Moserelle ja **A**laro-
S nille/ sanoden heille: puhtraat **I**sraelin
S lapsille/ sanoden: nämät owat eläi-
met joita te saatte syödä/ caickein eläinden
seas maan päällä. **C**aicki carisorckaisist ja
märhettiwäisist eläimist saatte te syödä.
Mutta se cuin märhetti/ ja jolla sorcat on/
ja ei niistä hajota / niincuin **C**ameli/ se on
teille saastainen / ja ei teidän pidä sitä syö-
män. **C**animit märhettiwät / mutta ei ole
carisorckaiset / sentähden ne owat teille saa-
staiset. **J**a **J**anes myös märhetti / waan
ei oli carisorckainen / sentähden se on teille
saastainen. **J**a sica on carisorckainen /
mutta ei märheti / sentähden se on teille saa-
stainen. **N**äiden liha ei teidän pidä syö-
män/ eikä heidän raatoins tarffuman: sillä
ne owat teille saastaiset.

Näitä teidän pitä syömän niistä jotca we-
sisä owat/ caicki joilla on uimuret ja suomu-
ret merisä ja wirroisa / niistä teidän pitä syö-
män. **M**utta caicki joilla ei ole uimurita
ja suomurita meresä ja wirroisa/ caickein ni-
den seas/ jotca lijkurwat ja eläwät wesis/ ne
pitä oleman teille cauhistus. **N**e owat teitä
cauhisturwat/ ja niiden liha ei teidän pidä syö-
män / cauhisturwat heidän raatons. **S**illä
caicki joilla ei ole uimurita ja suomurita wesi-
sä/ ne owat teille cauhistus.

Nämät owat linnuista cuin owat cauhi-
stus teille/ ja ei teidän pidä syömän/ cuin o-
wat: **C**otca/ **H**aucka/ ja **L**induhaucka/ **C**ocko-

lindu / ja **C**orpihaucka lainens. **J**a caicki
Carneh lainens. **S**rutzi/ **Z**arhapöllöi/
Käki ja **H**yrhaucka lainens. **K**iwirautia/
Luicoi/ **H**nyppiä. **L**öcköi/ **K**uogon päristäjä
ja **S**torecki. **H**aicara ja **H**ahca lainens. **S**uo-
wares ja **P**ääskynen. **J**a caicki jotca lijk-
urwat linduin seas / ja käywät neljällä ja
lalla / pitä oleman teille cauhistus.

Cuitengin näitä saatte te syödä linnuista/
jotca lijkurwat ja käywät neljällä jalalla /
ja ei cahdella säärellä hyppelamaan päällä.
Ja näitä te saatte syödä heistä/ cuin on **A**rbe-
lainens/ ja **S**elaam/ ja **H**argol lainens/ ja
Hagab lainens. **W**aan caicki jotca paidzi
niitä owat neljäjalcaiset linduin seas/ ne o-
wat tielle cauhistus. **J**a ne pitä teidän saa-
staisna pitämän. **J**a se joca tarffu heidän
raatoins/ sen pitä oleman saastaisen ehtosen
asti. **J**a jos jocu heidän raatojans canda/
hänen pitä pesemän waattens/ ja pitä ole-
man saastaisen ehtosen asti.

Ja jocainen eläin joca on sorkillinen /
Jwaan ei carisorckainen/ eikä märheti/ ne
owat teille saastaiset. **J**a jocainen cuin ni-
hin tarffu/ pitä oleman saastainen. **J**a jo-
cainen cuin käy kämmenelläns caickein petoin
seas / jotca käywät neljällä jalalla/ ne owat
teille saastaiset. **J**ocainen joca rupe heidän
raatoins/ sen pitä oleman saastaisen ehtosen
asti. **J**a joca canda heidän raatojans/ hän
pestän waattens/ ja pitä oleman saastaisen
ehtosen asti: sillä caicki nämät owat saa-
staiset teille.

Ja nämät pitä oleman myös teille saa-
staiset/ niiden eläinden seas / jotca matele-
wat maalia/ cuin on: **K**ärppä/ **H**yrri/ **S**am-
macko/ jocainen lainens. **J**ilicotti / **T**uo-
nencoira/ **S**isälisco/ **W**astikärme ja **M**ny-
riäinen. **N**ämät owat teille saastaiset caic-
kein niiden seas/ cuin matelewat. **J**a joca
rupe heihin siittecuin he cuollet owat/ hänen
pitä oleman saastaisen ehtosen asti. **J**a caic-
ki cuin sencaltainen raato päälle puto / se on
saastainen/ olis se caickinainen puuastia / eli
waate/ eli nahca/ eli säcki. **J**a paickinat-
nen se jolla jotakin tehdän / pitä candaman
weteen/ ja sen pitä oleman saastaisen ehtosen
asti/ niin se on puhdas.

Ja caickinaiset sarwiastiat / joihinga sen-
caltainen raato puto/ owat caicki saastaiset /
ja mitä niissä on/ ja pitä ricottaman. **C**aicki
ruoca jota syödän/ jos se wesi tule sen pääl-

Puhtraista
ja saastaisi-
sta neljäjal-
caisist eläi-
mist.
Deut. 14:4.

1. Mach 1:
50.
2. Mach. 9:
28.

Puhtraista
ja saastaisi-
sta caloisista.
Deut. 14:9.

Saastai-
sist ja puh-
trast linn-
uist.
Deut. 14:11.

Saastai-
sist matele-
waissit eläi-
mist.

ANN
MUN
24

ANNO
Ante Chr.
1516.

le/ se on saastainen : Ja caieki juoma jota juodan/ sencaltaisista astioista / on saastainen. Ja caieki cuin sencaltainen raato päälle puto / se tule saastaiseri / olis se totot eli cattila / se pitä ricottaman : sillä se on saastainen / ja sen pitä oleman teille saastaisen.

35 Cuitengin lähtet / cairvot ja lammicot orvat puhvat / ja jocainen joca tarttu heidän raatons / sen pitä oleman saastaisen.

36 Ja jos sencaltainen raato lange siemenen päälle / joca kylwetty on / niin on se cuitengin puhdas. Ja jos wetkä caatan siemenen päälle / ja lange jocu sencaltainen raato nyden päälle / niin se tule teille saastaiseri.

37 Ja jos jocu eläin cuole jota teidän sopi syöda / se cuin sen raaton tarttu / se on saastainen ehtosen asti. Se joca syö sencaltaisesta raadosta / hänen pitä pesemän waattens / ja oleman saastaisen ehtosen asti. Niin myös se joca canda sencaltaisita raatoja / hänen pitä pesemän waattens / ja oleman saastaisen ehtosen asti. Caieki matelewainen maalla / pitä oleman teille cauhistapa / ja ei pidä sitä syötämän. Ja jocainen cuin wadzallans käy / ja joca käyväät neljällä eli useammalla jalalla / caieki joca matelewat maalla / ei pidä teidän nyttä syömän : sillä ne orvat teille cauhistus. Älkät teidän sieluan cauhistawaiseri tehkö / ja älkät saastuttaco teitän nijsä / niin että te tuletta saastaiseri.

38 Sillä minä olen HERRa teidän Jumalan / sentähden teidän pitä pyhittämän teitän / että te tulisitte pyhäri : sillä minäkin olen pyhä. Ja ei teidän pidä saastuttaman teidän sieluan jollakin matelewaisella eläimellä / joca matele maalla. Sillä minä olen HERRa joca teidän johdatin Egyptin maalda / että minä olisin teidän Jumalan / sentähden teidän pitä oleman pyhät : sillä minä olen pyhä.

39 Ja tämä on sääty caikista eläimistä ja linnuista / ja caikista matelewaisista / ja wesis eläwäisist / ja caiekinaisist eläimist / joca maalla matelewat. Että te tiedäisitte eroiteta puhvat nijsä saastaisist / ja mitä eläimitä syötämän pitä / ja mitä eläimitä ei sori syöda.

Vers. 4. Se on teille saastainen) Ehtä caieki eläimet idjeitän puhvat orvat: sillä niin on Gen. 1. Ja Jumala näti caieki mitä hän tehnyt oli / ja se oli caieki hová. Cuitengin että Jumala on tahtonut waatia Judalaisia Lain iteen ala / sihenasti että wapahtaja tulit: Gal. 3: 23. ja 4: 3. ja 4. On hän niin tästehen / että muutamet Lain jälken piti oleman saastaiset syöda ja uhratta: Niin myös että he olisit muistatet Egyptiläisten hulluden / joca

enimäst caieki eläimet / saastaisettin pidit jumalina. Luc Iustin. Phil. & Mar. quast ad Orhod. 35. Lyra tuule myös ettei ne saastaiset eläimet ollet terweliset syöda: sentähden on HERRa tiel dänöt heidän / ja sillä näyttänyt hänen Isällisen murhens hänen Caustastans / että hän soi heidän sitä cuin hová ja terwelinen oli syöda: ne muut hän tielsti. Mutta Wdes Testamendis ei ole meitä tästetty pitämän tätä eroitusta: nijncuin nähdän Gal. tygö 5: 1. 1. Tim. 4: 3. ja 4. 1. Cor. 10: 25. Rom. 14: 2. 2c. Että Apost. tegois cap. 15. tiel dän monicahdat ruat / piti wainoin hetkeyi aica pidettämän / Judalaisten tähden / ettei heidän sijtä pahenduman pitänyt. v. 22. Arbe / Selaam / Hargolta Hagab) Nämät neljä eläindä ei ole meidän maalla / ja luetan neljalcaisten liuduin secaa / sijs on paras / että ne Hebrzan nimet pidetän oudoisa sanoisa / nijncuin on Halleluja.

XII. Lucu.

HERRa anda tästyn lasten synnyttäväisist / cuinga caurwan heidän pitä saastaiset oleman synnyttämise sestans: Poicalapsist / v. 1. Piicalapsist / v. 5. Mitä heidän uhraman pitä heidän puhdistuxens edestä / v. 6.

HERRa puhui Moserelle / sanoden: Puhu Israelin lapsille / ja sanos heille: Cosca waino sittä / ja synnyttä poicalapsen / niin hänen pitä seidzemen päivä oleman saastaisen / nijncaurwan cuin hän kärsi hänen sairauttans. Ja cahderandena päivänä pitä ymbärinsleicattaman hänen esinahcans liha. Mutta hänen pitä oleman cofona colmenelättäkymmendä päivä hänen puhdistuxens weresä: ei hänen pidä rupeman yhtengän / cuin pyhä on / eikä hänen pidä Pyhään tuleman / sihenasti cuin hänen puhdistus päiväns täytetän. Mutta jos hän synnyttä piicalapsen / niin hänen pitä saastaisen oleman cari wjckö / nijncaurwan cuin hän kärsi sairauttans / ja cuusiseidzemetäkymmendä päivä pitä hänen cofona oleman hänen puhdistuxens weresä.

Mutta cosca hänen puhdistus päiväns pojian eli tyttären jälken orwat täytetyt / niin tuocan wuosisunnaisen caridzan polttouhrixi / ja mettisen poijan eli kyhkyläisen ricosuhrixi / papille seuracunnan majan orwen eteen. Joca ne pitä uhraman HERRan edes / ja sorwittaman hänen / niin hän puhdistu hänen werens juorusta. Tämä on sääty poijan eli tyttären synnyttämisest.

Jos ei hänellä ole wara uhrata caridzatta / niin ottacan cari kyhkyläistä / eli cari mettisen poica / toisen polttouhrixi ja toisen ricosuhrixi. Ja niin papin pitä sorwittaman hänen / että hän puhdistettaisin.

Vers. 2. Oleman saastaisen) Ei että sittä taieka sounnottä lapsia / on syndi eli saastainen työ / sillä se oli niin Jumalalda ajetetecucohta Paradisiss syndijn langemisen edellä: waan että heille tämän cansa muistutettaisin sijtä saastaisudesta / cuin meidän Esivanhembain ricoresti sihen on tullut / Nimitetän / että me caieki sitimme ja sounnyimme sounis / Psal. 51: 7.

Cuinga caurwan waimon pitä saastaisen oleman / cosca hän on lapsen synnyttänyt. Luc. 2: 22. Ioh. 7: 22.

Mitä waimon pitä uhraman puhdistuxens edestä.

Luc. 2: 24.

Neuvo
puhtauteen
ja pyhyteen
Lev. 19: 2.
1. Pet. 1: 19.

XIII. Lucu.

Herra anda kästyn Mozerelle spitalista / että jos joku merkki nähty jongun päällä spitalin / hänen pitä nähty tämän idzens paperille / ja heidän pitä duomidzeman / olis se hän spitalinen eltei / v. 1. 2c. Se cuin duomitan spitaliseri / hänen pitä peräti saastaisen oleman / 2c. ja asuman erimäns muista / v. 45. Pappem pitä myös duomidzeman jos sen muoroista jotakin on tullut waatteisijn / v. 47.

Spitalista
cuinga se
tutan.

1 **H**ERRA puhui Mozerelle ja
2 Aaronille / sanoden : Jos ihmisen ihoon tule ajos / eli rupi / eli putkenpolttama / niñcuin spitali tahdois tulla häneen / niñ pitä hän wietämän papin Aaronin tygö / eli yhden hänen pojistans pappem seasta. **3** Ja siitteen pappi näke merkin hänen ihosans / ja jos carwat owat muuttunet walkiari / ja haawan paicka on nähdä matalambi cuin muu iho hänen ruumisans / se on totifest spitali / sentähden papin pitä cadzeleman händä ja duomidzeman hänen saastiseri.

4 Mutta jos hänen ihosans on putkenpolttama / ja ei cuitengan näy olewan sywemällä muuta iho / ja carwat ei ole muuttunet walkiari / niñ pitä papin hänen sulkeman sisälle seidzemerä päiwäri. **5** Ja seidzemenenä päiwänä pappi cadzellan / jos haawat nähtywät hänes olewan niñcuin ennengin / ja ei ole lewinnet hänen ihosans / niñ papin pitä hänen jällens toiseri seidzemerä päiwäri sulkeman sisälle. **6** Ja cosca hän taas cadzele hänen toisna seidzemenenä päiwänä / ja löytä haawat rauwenneri / ja ei lewinneri hänen ihosans / niñ pitä hänen duomidzeman hänen puhxari : sillä se on syhelmä / ja pitä pesemän hänen waattens / ja niñ on hän puhdas. **7** Mutta jos rupi lewiä hänen ihosans / siite cuin hän on papilda cadzottu ja puhxari sanottu / niñ hän pitä cadzottaman toisen kerran papilda. **8** Jos siis pappi näke / että ruwet owat lewinnet hänen ihosans / niñ pitä hänen duomidzeman hänen saastiseri : sillä se on totifest spitali.

9 Mutta cosca spitalin haawa tule ihmiseen / hän pitä wietämän papin tygö. **10** Ja cosca pappi näke ja löytä walkian ajoren tuleri hänen ihoons / ja carwat walistuneri / ja uden liban olewan ajores. **11** Niñ on totifest wanha spitali hänen ihosans / ja sentähden pitä papin duomidzeman händä saastiseri / ja ei sullen sulkeman sisälle : sillä hän on iho saastainen.

12 Ja jos spitali lewiä hänen ihosans / ja täyttä coco ihon / päästä niñ jalcoijn / caifen senjälken / mitä pappi näke filmäins edes. **13** Cosca pappi cadzo ja löytä spitalin täyttä neri coco hänen ihoons / niñ pitä hänen duomidzeman hänen puhxari : sentähden / että caicki on hänesä muuttunet walkiari : sillä hän on puhdas. **14** Mutta jona päiwänä usti liba hänes nähty / niñ hän duomitan saastiseri. **15** Ja pappi nähtyäns uden liban / pitä hänen duomidzeman saastiseri : sillä hän on saastainen / ja on totifest spitali. **16** Mutta jos se usti liba muuttu jällens walkiari / niñ pitä hänen tuleman papin tygö. **17** Ja cosca pappi näke ja löytä haawat muuttunen walkiari / hänen pitä duomidzeman hänen puhxari : sillä hän on puhdas.

18 Ja jos jongun ihoon tule paisuma / ja parane jällens. **19** Ja siitte siihen siaan tule jotta kin walkiata eli punaista racto. Hän pitä cadzottaman papilda. **20** Cosca pappi näke sen paican matalammari muuta iho / ja carwat owat muuttunet walkiari / niñ hänen pitä händä duomidzeman saastiseri : sillä siitä paisumasta on totifest spitali tullut. **21** Mutta jos pappi näke ja löytä / ettei carwat ole muuttunet walkiari / ja ei ole matalambi cuin muucan iho / ja walkia on cadonnut / niñ hänen pitä sulkeman sisälle hänen seidzemerä päiwäri. **22** Mutta jos hän lewene hänen ihosans / niñ pitä papin duomidzeman hänen saastiseri : sillä se on totifest spitalin haawa. **23** Mutta jos se putkenpolttama pishallans / ja ei lewiä idzens / niñ se on paisuman arpi / ja papin pitä duomidzeman hänen puhxari.

24 Ja jos jongun iho tule rupijn tulen polttesta / ja polton haawat owat punaiset taicka walkiat. **25** Ja pappi näke hänen ja löytä carwat muuttuneri walkiari siitä / cuin palanut on ja matalammari muuta iho / niñ on totifest spitali tullut siitä polttesta : sentähden pitä papin duomidzeman hänen saastiseri : sillä se on spitalin haawa. **26** Mutta jos pappi näke ja löytä / ettei carwat palanesa ole muuttunet walkiari / eikä matalammari ole tullut muuta iho / ja on siitä cadonnut / niñ pitä papin sulkeman hänen sisälle seidzemerä päiwäri. **27** Ja seidzemenenä päiwänä pitä papin cadzeleman händä / jos hän on lewinnyt hänesä / niñ papin pitä duomidzeman hänen saastiseri : sillä se on spitali. **28** Mutta

jos se on alallans pnsynyt palanefa / ja ei ole
 lewinnyt hänen ihosans / mutta on cadon-
 nut / nijn se on arpi palanen jälken / ja papin
 29 pitä duomidzeman hänen puhxari: sillä se
 on arpi palanen jälken.
 30 Jos mieheen eli waimoon tule syhelmä /
 päähän eli leucaan. Ja pappi cadzo sen ru-
 wen / ja löytä sen matalammari muuta iho /
 ja carwat tulewat siitä paicast kellaiseri ja
 harwemmari / nijn hänen pitä duomidzeman
 31 sen saastaiseri: sillä se on spitali pääsä eli par-
 rafa. Mutta jos pappi näke / ettei se rupi ole
 matalalambi muuta iho / ja carwat ei ole
 32 hänen sisälle seidzemerxi päiwäxi. Ja cosca
 hän seidzemenenä päiwänä näke ja löytä et-
 tei rupi ole lewinnyt ihosa / ja ei ole kellaisia
 carwoja / ja ei ole rupi matalambi nähda
 33 muuta iho. Pitä hänen ajeleman idzens /
 cuitengin / ettei hän ajele rupe / ja papin pitä
 hänen sulkeman sisälle seidzemerxi päiwäxi.
 34 Ja cosca hän seidzemenenä päiwänä näke
 hänen / ja löytä ettei rupi ole lewinnyt ihosa /
 ja ei ole matalambi muuta iho / nijn papin pi-
 tä duomidzeman hänen puhxari / ja hänen
 pitä pesemän waattens: sillä hän on puh-
 35 das. Mutta jos rupi lewittä idzens ihoon /
 36 süttecuin hän puhxari sanottin. Ja pappi
 näke ja löytä ruwen lewinneri ihosa / nijn
 etj pidä hänen sullen kshymän / jos carwat
 37 owat kellaiset: sillä hän on saastainen. Jos
 se on silmäin edes nähda / että rupi on yhdel-
 läns ollut / ja siitä owat hallarwat carwat
 käynet ulos / nijn haarwa on parannut / ja
 hän on puhdas: sentähden pitä papin hänen
 puhxari sanoman.
 38 Jos miehen eli waimon ihoon tule puh-
 39 ksenpolttama. Ja pappi näke sen rauwen-
 nexi / nijn se on walkea rupi tullut hänen
 40 ihoons / ja hän on puhdas. Jos miehen eli
 waimon huxet päästä lähtewät / nijn että
 41 hän tule paliaspääxi / hän on puhdas.
 42 Waan jos etjeldä puolelda päätä lähte /
 nijn hän on puhdas. Mutta jos jocu wal-
 ke taicka punainen haarwa tule sen paljan
 43 päälle / nijn on siihen spitali tullut paljan
 päälle / eli odzan paljan päälle. Sentäh-
 den pitä papin cadzoman hänen / ja cosca
 44 hän löytä sen walkean eli punaisen haarwan
 sullen sen paljan päälle / eli odzan paljan
 päälle / että se näky nijn cuin muukin spitali
 ihosa. Nijn hän on spitalinen ja saastainen /

ja papin pitä duomidzeman hänen saastaise-
 ri / sencaltaisen haarwan tähden hänen pää-
 säns.

Joca spitalinen on / hänen waattens pitä
 45 rewinnyt oleman / ja pää arwoi / suu peitetty
 ja pitä huutaman: Saastainen / saastainen.
 Nijncauswan cuin se haarwa hänenä on / pitä
 46 hänen saastaisen oleman / yrinäns asuman /
 ja hänen asuinians pitä ulkona leiristä ole-
 man.

Jos jongun waatteseen tule spitalin ha-
 47 wa / olcon se langainen eli lynnainen. Loi-
 48 meen eli cuteseen / olcon se lynnainen eli willai-
 nen / elicä nahcaan / elicä caickinaiiseen nah-
 49 cawaatteseen. Ja jos se haarwa walistu eli
 punistu / waattesa / eli nahasa / eli loimesa /
 eli cutesa / eli josacusa cappalesa cuin nahasta
 tehty on / se on tosin spitalin haarwa / sentäh-
 50 den pitä papin händä cadzoman. Ja cosca
 pappi sencaltaisen haarwan näke / nijn papin
 pitä hänen sulkeman sisälle seidzemerxi päiwä-
 51 ri. Ja jos hän seidzemenenä päiwänä nä-
 ke / että haarwa on lewinnyt waattesa / loi-
 mesa / eli cutesa / nahasa / eli josocusa cappalesa
 cuin nahasta on / nijn on se lewinnen spitalin
 haarwa / ja se on saastainen. Ja waattes
 52 pitä poltettaman / loimi ja cude / eli mikä se
 olis / lynnainen eli langainen / eli caickinai-
 nen cuin nahasta tehty on / josa sencaltainen
 haarwa on: sillä se on spitalin haarwa / ja pitä
 tules poltettaman.

Jos pappi näke / ettei haarwa ole lewinnyt
 53 waattesa / loimesa eli cutesa eli caickinaijesa
 cappalesa cuin nahasta on. Nijn pitä pa-
 54 pin käskemän pestä sen josa haarwa on / ja pitä
 hänen sulkeman sisälle jäl lens toiseri seidze-
 55 merxi päiwäxi. Ja cosca pappi näke haa-
 rwan süttecuin se pesty on / ettei haarwa ole
 muuttunut hänen silmäins edes / eikä myös
 ole lewinnyt / nijn se on saastainen / ja pitä
 tules poltettaman / sillä se on sywälle idzens
 56 lastennut / ja on sen paljari culuttanut. Jos
 pappi näke että haarwa cadonnut on sütte-
 cuin se pestin / nijn hänen pitä sen repäisemän
 pois waattesta / nahasta / loimesta eli cute-
 57 sta. Jos se wielä sütte näky waattes / loi-
 mes / cutes eli caickinaijes nahcawaattes /
 nijn on se pisama / ja se pitä poltettaman tu-
 58 les / josa se haarwa on. Mutta waate / loi-
 mi / cude / eli caickinainen nahcacalu / cuin pe-
 sty on / josta haarwa cadonnut on / se pitä
 wastudesta pestämän / ja se on puhdas.

Spitalist
pitä asuman
erinäns
muista / 26.

Waattes
spitalista.

59 Tämä on saaty / spitalifest ruwest waat-
tesa / lymais / langais / loimes eli cutes /
ja caicinaises nahcawaattes / sanowa heitä
puhtaxi eli saastaisxi.

Verf. 4. Tästä on jultinen / että Moses cudzu caicinaiset sy-
helmät / paifumat ja putkenpolttamat / spitalixi / jotca spitalin
muoroiset owat / eli joista spitali tulis. v. 12. Coo ihon) tämä
spitali cudzuraxi puhcaxi : sillä se on terwe ruumis / joca idzens
nijn puhdisti / niincuin tapahu putkenpolttamis / rahcoraudis ja
syhelmas / joiden cautta se paha parahu coco ruumista.

XIV. Lucu.

59 **S**orra käste / cuinga ne jotca spitalista terweyi tusewat /
pitä puhdistettaman / v. 1. Mitkä menot heidän pitä-
män pitä / v. 4. Mitä heidän uhraman pitä / v. 10. Erin-
omaisest köyhät / v. 21. Mitä niiden huonetten cansa teh-
tämän pitä / joisa jotakin senealtaista nähty / v. 33.

1 **A** HERa puhui Moserelle / sa-
2 noden : Tämä on spitalisen saä-
3 ty / cosca hän puhdistetan : hän
4 pitä tuotaman papin tygö. Ja
5 papin pitä käymän ulos leiristä / cadzeleman
6 händä / jos spitalin haawa on parannut spi-
7 talifesta. Ja kästefän puhdistettawan otta-
8 cari eläwätä puhdasta lindua / ja Cedripuu-
9 ta / ja rosiinpunalla painettua willa / ja Isop-
10 pi / Ja kästefän teurasta sen yhden linnun sa-
11 wiastias / wuotawan weden tyfönä. Ja ot-
12 tacan sen eläwän linnun Cedripuum cansa /
rosiinpunalla painetun willan ja Isopin / ja
castacan sen tapetun linnun wereen / wuota-
wan weden tyfönä. Ja priiscottacan spi-
talista puhdistettawan päälle / seidzemen ker-
ta / ja nijn silläns puhdistacan hänen / ja an-
dacan sen eläwän linnun wapana lenda ke-
dolle.

8 **M**utta se puhdistettu pestän waattens /
ja ajelcan caicki hürens / ja pestän idzens we-
des / ja nijn on hän puhdas. Mengän sütte
9 leirijn / cuitengin asican ulcona majastans
10 seidzemen päiwä. Ja seidzemendena päi-
11 wänä pitä hänen ajeleman caicki hüret pää-
12 stans / ja carwat parrastans ja silmāculmi-
stans / nijn että caicki carwat owat ajellut /
ja pitä pesemän waattens / süttecuin hän on
pesnyt ihons wedellä nijn on hän puhdas.

10 **J**al cahderandena päiwänä pitä hänen
11 ottaman cari wirhitoindä caridzata / ja
12 wirhittömän wuosicunnaisen lamban ja col-
me kymmenestä sāmbylājauhoja / ruocauhrixi
11 ölyllä secoitetun / ja yhden Login ölyä. Nijn
12 pitä papin asettaman sen puhdistetun ja tä-
män calun HERan eteen / seuracunnan
majan owen edes. Ja papin pitä ottaman

sen yhden caridzan / ja uhraman wicauhrixi
sen öly Login cansa / ja pitä ne häällyttämän
HERan edes. Ja sütte teurastaman ca-
ridzan / sillä paicalla / cusa ricosuhri ja polt-
tuhri teurastetan / pyhäis sias : Sillä nijn-
cuin ricosuhri nijn myös wicauhrixi on pa-
pin oma : sillä se on caickein pyhin.

13 **J**a papin pitä ottaman wicauhrixi were-
14 stä / ja siwuman puhdistetun oikian corwan
15 lehteen / ja oikian käden peucaloon / ja oikian
16 jalan isoin warpaseen. Sütte pitä hänen
17 ottaman ölyä Logista wuodattarens hänen
(papin) wasemban kateens. Ja pitä casta-
man oikian kateens sormet ölyhyn / cuin hänen
wasemmas katedesans on / ja priiscottaman ö-
lyä sormellans seidzemen kerta HERan edes.
18 **W**aan tähteri jaänen ölyhyn hänen kateens / pi-
19 tä hänen paneman puhdistetun oikian corwan
lehteen / ja oikiaan peucaloon / ja oikian ja-
lan isoin warpaseen / wicauhrixi weren pääl-
le. Tähteri jaänen ölystä hänen kateens / pitä
20 hänen paneman puhdistetun pään päälle / ja
papin pitä sorwittaman händä HERan
21 edes. Ja pitä tekemän ricosuhrixi / ja sorwi-
22 taman puhdistetun hänen saastaisudestans.
Ja pitä sütte teurastaman polttouhrixi / ja pi-
tä sen uhraman Altarilla ruocauhrixi cansa /
ja sorwittaman händä / nijn hän on puhdas.

21 **J**os hän on köyhä / ja ei woi nijn paljo
22 kädelläns saada cocoon / nijn ottacan yh-
den caridzan wicauhrixi edestä häällytyxi /
sorwittarens händä / ja yhden kymmenexen
sāmbylājauhoja / secoitetun ölyllä ruocauh-
rixi / ja yhden Login ölyä. Ja cari kyhky-
läistä eli cari mettisen poica / jotca hän kädell-
läns woi saada / toinen olcon ricosuhrixi / ja
toinen polttouhrixi. Ja candacan sen papil-
23 le cahderandena päiwänä puhdisturens jal-
ken / seuracunnan majan owen edes / HER-
ran eteen.

24 **N**ijn pitä papin ottaman wicauhrixi ca-
ridzan / ja sen Login ölyä / ja papin pitä ne
häällyttämän HERalle. Ja teurastaman
25 wicauhrixi caridzan / ja ottaman sitta wica-
uhrixi werestä / ja siwuman puhdistetun oi-
26 kian corwan lehteen / ja oikian käden peuca-
loon / ja oikian jalan isoin warpaseen. Ja
27 wuodattaman ölyhyn hänen (papin) wasem-
ban kateens. Ja pitä priiscottaman oikian kät-
den sormella ölystä / cuin on hänen wasem-
mas katedesans / seidzemen kerta HERan
edes.

Spitalis-
tia / cuinga
ne pitä puh-
distetta-
man.

Matth. 8:4.
Marc. 1:44.
Luc. 5:14.
Luc. 17:14.

Cuinga
köyhä spi-
talinen pitä
puhdistetta-
man.

28 Tähteri jaänen olijn hänen kateens / pitä
hänen paneman puhdistetun oikian corwan
lehteen / ja oikian kaden peucaloon / ja oikian
jalan isoin warpaseen wicaubriri weren pääl-
29 le. Tähteri jaänen olijn hänen kateens pan-
gan puhdistetun pään päälle / ja sorwittacan
30 händä HERran edes. Ja siitte tehtän ricos-
ubriri siitä toifesta kyhkyläisest / eli mettisen
pojasta / niistä cuin hän kädelläns on saanut.
31 Siitä toifesta polttoubriri / ynnä ruocaubriri
cansa / ja niin silläns pitä papin sorwittaman
32 puhdistetun HERralle. Tämä on sääty
spitalisest / joca ei saa kädelläns sitä cuin hä-
nen puhdistureens tarwitan.
33 **T**A HERra puhui Moserelle ja Aaro-
34 nille / sanoden : Cosca te tuletta Canaan
maalle / jonga minä annan teille asuin-
35 swan annan. Niin pitä hänen tuleman /
jonga huone on / ja ilmoittaman papille / sa-
noden : minun huonesani näky niincuin spi-
36 talin haawa. Niin pitä papin kääsemän
heitä percaman caicki huonesta / ennencuin
pappi siihen mene cadzoman haawa / ettei
caicki cuin huones owat / saastutettais.
Siitte pitä papin menemän cadzeleman huo-
netta.
37 Cosca hän näke haawan / ja löytä että
huonen seinäs kellaiset ja punaharwat onnet
owat / ja owat nähdä matalammat muuta
38 seinä. Niin lähtekän pappi huonen owesta /
ja sulkecan huonen kynni seidzemeri päiwäri.
39 Ja cosca hän seidzemendenä päiwänä pala-
ja / ja näke haawan lasteneri idzens sywem-
40 mälle huonen seinään. Niin pitä hänen kää-
skemän heidän cangotta ulos kiwitä / jousa
haawa on / ja heittä niitä Caupungista ulos
41 saastaiseen paikkaan. Ja huone pitä sisälde
caicki ymbärins puhtari caapittaman / ja caa-
pittu sarwi heitettämän Caupungist ulos saa-
42 staiseen paikkaan. Ja ottamarrtoiset kiwet /
ja paneman siaan / ja ottaman toisen sarwen
ja siwuman huonen.
43 Jos siis haawa jällens tule / ja pacah-
tu ulos huones / siittecuin kiwet owat cango-
tetut ulos / ja wastudest siwuwat huonen :
44 niin pitä papin menemän sen sisälle. Ja co-
sca hän näke haawan lasteneri idzens lewi-
ämmälle huones / niin on tosin culuttarwai-
45 sentähden pitä se huone sarjettämän / sekä
kiwet että puut / ja caicki sarwi huonesta wietä-

män Caupungist ulos saastaiseen paikkaan.
Ja se cuin kän huones / niincaurwan / cuin se
46 teljetty on / hänen pitä oleman saastaisen eh-
tosen asti. Ja se cuin siinä huones / maca /
47 eli syö siinä / hänen pitä waattens pesemän.
Jos myös pappi mene ja näke ettei haa-
48 wa ole lastenut idzens lewiämmälle huone-
sa / siittecuin se caapittu on / niin sanocan hän
49 sen puhtari : sillä haawa on parannut. Ja pi-
tä ottaman ricosubriri huonen edest caxi lin-
dua / Cedripuuta / ja resimpunalla painetui-
50 ta willoja ja Jsoppi. Ja tappaman toisen
linnun sarwises astias / wuotarwan weden ty-
51 könä. Ja pitä ottaman Cedripuun / ja ro-
simpunalla painetuita willoja / Jsopin / ja sen
eläwän linnun / ja castaman ne sen tapetun
linnun wereen / wuotarwan weden tykönä / ja
52 pryscottaman huonen seidzemen kerta. Ja
pitä niin silläns puhdistaman huonen linnun
werellä / ja wuotarwalla wedellä / ja eläwäl-
53 lä linnulla / Cedripuulla / Jsozilla ja rosin-
punalla painetulla willalla. Ja siitte pää-
stakän sen eläwän linnun lendämän wapana
caupungist kedolle / ja sorwittaman huonen /
niin se on puhdas.
Tämä on caickinaisen spitalin ja syhelmän
54 haawain sääty. Waatten ja huonen spita-
55 lin. Paisumain / pisamain ja putken polt-
56 mitten. Että pitä tiettämän / mikä puhdas
57 eli saastainen on. Tämä on sääty spitalist.
Verf. 10. Log) on wäähämen mitta / joca niin Hebran tie-
lellä cudzutan / mutta se on vielä upe tietämätöin / cuinga suuri se
on ollut.

X V. Lucu.

SERRA kääse / että se mies jonga siemen wuota / pitä
58 oleman saastainen / ja se johonga hän sattu v. 1. Cuin
ja hän pitä puhdistettaman / v. 13. Jolda siemen wuota
59 unes / v. 16. Waimo / cosca hänellä on se luonnoinen hä-
nen lihans weren juoru / v. 19. eli pidemmäidä cuin aica
on / pitä oleman saastainen / ja se johonga hän rupe / v. 24.
Cuinga hän pitä puhdistettaman / v. 28. Ettei he saastuta
HERran Tabernacli / v. 31.

TA HERra puhui Moserelle ja
60 Aaronille / sanoden : Puhucat
61 Israelin lapsille / ja sanocat heille :
cosca miehellä on hänen lihans
62 juoru / on hän saastainen. Ja silloin on hän
saastainen siitä juorusta / cosca hänen lihans
63 matane / ja tuli tukituyri siitä wuotamisest.
Jocainen wuode josa hän lepä / ja caicki se josa
64 hän istu / saastutetan.
Ja se joca sattu hänen wuoteseens / pitä pe-
65 semän waattens / ja wiruttaman hänen we-
dellä / ja pitä oleman saastainen eh-
tosen asti.

Huonetten
Spitalista.

Miehillä
joiden sie-
menwuota

6 Se joca istu cusa hän on istunut / hänen
pitä pesemän waattens / ja wiruttaman id-
zens wedellä / ja oleman saastaisen ehtosen
7 asti. Se joca sattu hänen lihans / hän
peffän waattens / ja wiruttacan hänen we-
8 dellä ja olcan saastainen ehtosen asti. Jos
hän sylke puhthan päälle / niin se pitää pesemän
waattens / ja wiruttaman hänen wedellä /
ja oleman saastainen ehtosen asti.
9 Ja satula jolla hän aja / pitää oleman saa-
10 stainen. Ja se joca sattu johongun sihen / jo-
ca hänen allans on ollut / hänen pitää saastai-
sen oleman ehtosen asti / ja joca niitä canda /
pitä pesemän waattens / ja wiruttaman hä-
nens wedellä / ja oleman saastaisen ehtosen
11 asti. Ja johonga hän tarttu / ennencuin hän
kärens pese wedellä / sen pitää waattens pese-
män ja wiruttaman idzens wedellä / ja ole-
12 man saastaisen ehtosen asti. Tarttu hän
sawiseen astiaan / se pitää ricottaman / mutta
pinaastia pitää wedellä wirutettaman.
13 Ja tulduans puhdari lihans juorusta / pi-
tä hänen lufeman seidzemen päivä puhdi-
sturestans / ja pitää pesemän waattens / ja wi-
ruttaman idzens juorewalla wedellä / niin
14 hän on puhdas. Ja cahderandena päivä
nä pitää hänen ottaman parin mettisiä / eli cari
kyhkyläisen poica / ja pitää tuoman HERran
eteen seuracunnan majan owen edes / ja an-
15 daman ne papille. Ja papin pitää ne uhra-
man / yhden ricosuhrixi / ja toisen polttouh-
rixi / ja sorwittaman hänen HERran edes
hänens juorustans.
16 Cosca miehest siemen ruota unesa / hänen
pitä pesemän coco ruumins wedellä ja ole-
17 man saastaisen ehtosen asti. Ja caieki waa-
te / ja caieki nahca / joca sencaltaisella sieme-
nellä tahratu on / pitää pestämän wedellä / ja
18 oleman saastainen ehtosen asti. Ja waimo /
jonga tyfönä sencaltainen mies maca / jolla on
siemenen juoru / heidän pitää pesemän idzens
wedellä / ja oleman saastaiset ehtosen asti.
19 Cosca waimolla on hänen lihans weren
juoru / pitää hänen erinäns oleman seidze-
men päivä. Ja joca häneen sattu / hänen
20 pitää saastaisen oleman ehtosen asti. Ja caie-
ki jonga päällä hän lewäjä / niincanwan
cuin hän erinäns on / pitää oleman saastainen /
ja caieki jonga päällä hän istu / pitää oleman
21 saastainen. Ja se joca hänen ruoteseens
sattu / hänen pitää pesemän waattens / ja wi-
ruttaman hänen wedellä / ja pitää oleman

saastaisen ehtosen asti. Ja joca tarttu jo-
22 hongun / jonga päällä hän on istunut / hänen
pitä pesemän waattens / ja wiruttaman hä-
nens wedellä / ja oleman saastaisen ehtosen
asti. Jos jotakin osa olla sen ruotes / eli
23 istuimella cusa hän istu / jos jocu sihen tarttu /
hänens pitää oleman saastaisen ehtosen asti.

Ja jos jocu mies lewäjä hänen tyfönäns /
24 sihen aican cuin hänen aicans tule / hänen
pitä oleman saastaisen seidzemen päivä / ja
hänens ruotens / josa hän lewännyt on / pitää
oleman saastaisen. Jos jongun waimon
25 weren juoru ruota cauwan aica / ei wai-
woin niincanwan cuin aica on / mutta myös
ylidze sen ajan / hänen pitää oleman saastaisen
niincanwan cuin se ruota / niincuin hän on
hänens oikialla ruotons ajalla / niin hänen pi-
tä oleman sihen aican saastaisen. Caieki
26 ruode cusa hän lewäjä / niincanwan cuin
hän ruota / pitää oleman niincuin oikian
ruotons ajan ruode. Ja caieki jonga
päällä hän istu / pitää oleman saastainen niin-
cuin hänen oikiana ruotamisens aicana.
Se joca rupe johongun nihin / hänen pitää
27 oleman saastaisen / ja pitää pesemän waat-
tens / ja wiruttaman hänen wedellä / ja ole-
man saastaisen ehtosen asti.

Cosca hän on puhdas ruotamisestans /
28 niin hänen pitää lufeman seidzemen päivä /
sijtte hänen pitää oleman puhthan. Mutta
29 cahderandena päivänä pitää hänen ottaman
parin mettisiä eli cari kyhkyläisen poica wie-
därens papille / seuracunnan majan owen ede-
sä. Ja papin pitää uhraman yhden ricosuhri-
30 xi / ja toisen polttouhrixi / ja sorwittaman hänen
HERran edes / hänen saastaisidens juorusta.

Niin teidän pitää eroittaman Israelin lap-
31 sia heidän saastaisidens tähden / ettei he cuo-
lis heidän saastaisidesans / cosca he minun
majani saastuttawat joca teidän seasan on.

Tämä on sääty ruotamisest ja siitä jolda
32 unesa siemen ruota / niin että hän siitä tule
saastaiseri. Ja siitä jolla on weren juoru / ja
siitä jolla jocu ruotaminen on / miehest eli wai-
most / ja cosca mies lewäjä saastaisen tyfönä.

XVI. Lucu.

HERra käste ylimmäisen papin mennä erän ruodes
caiekin pyhimään / v. 1. pyhästä caunistures erino-
maisem uhrin cansa / v. 3. idzens ja hänen huonens / v. 6.
Pyhän ja Tabernaclin edest / v. 15. ja mennesäns ulos
Altarin / v. 18. ja caiken Canssan sorwittaman / v. 20. kym-
menendenä päivänä seidzemenmes cuucaudes / joca heille
pitä oleman lepnyys juhlapäivä / v. 29.

1516.
ylimmäi-
nen pappi
pitä erän
wuodes si-
hen caiken
pohimbään
menemän.
Sup. 10:2.
Exod. 30:10
Heb. 9:7.

1 **S**ana pubui Moserelle (sijtecuin
2 **S**ane welselles Alaronille / ettei hän joca aica
mene sisälmaisen Pyhään / sisälliselle puolelle
3 **M**utta näiden cansa Alaronin pitä käy-
män Pyhän sisälle / ottacan nuoren mullin
4 **r**icosubhrixi / ja oinan polttouhrixi. Ja pi-
tä pukeman pyhän linahamen päällens / ja
5 **l**ynhaisen alaswaatten hänen ihons päälle / ja
6 **w**yhöttämän idzens lynaifella wyholla / ja pa-
7 **n**eman lynahtipan päähäns : sillä ne owat
pyhät waattet / ja pitä wiruttaman ihons
8 **w**edellä / ja ne pukeman päällens. Ja pitä
9 **o**ttaman Israelin lasten joucolda cari cauri-
10 **s**ta ricosubhrixi / ja oinan polttouhrixi.
11 **J**a Alaronin pitä tuoman mullin ricosub-
12 **r**ixens / ja sorwittaman idzens huoneimens.
13 **J**a sijtte ottaman cari caurista asettarens
14 **H**EXran eteen / seuracunnan majan owel-
15 **l**a. Ja pitä heittämän arwan cahdesta cau-
16 **r**ista / toisen arwan HEXralle / ja toisen wa-
palle caurille. Ja pitä uhraman sen cau-
rin ricosubhrixi / jonga päälle HEXran ar-
pa langeis. Mutta sen caurin / jonga päälle
wapauden arpa langeis / pitä hänen asetta-
man eläwänä HEXran eteen / että hänen
pitä sorwittaman sen / ja päästämän sen wa-
pan caurin corpeen. Ja niin pitä hänen
tuoman ricosubhrixi mullin / ja sorwittaman
idzens ja huonens / ja pitä teurastaman sen.
12 **J**a pitä ottaman astian täynnäs tulista
13 **h**yltä Altarilda / joca on HEXran edes / ja
14 **p**ions täyden surwottuta pyhä sarwua / ja
15 **c**andaman Esrippun sisälliselle puolen. Ja
16 **p**aneman siitä tulen päälle HEXran eteen /
niin että pyhän sarwin siidzu Armonistui-
men peittäis / joca on Todisturen päällä / ettei
hän cuolis. Ja pitä ottaman mullin were-
stä / prüscottarens formellans Armonistui-
men puoleen etiselle puolelle. Seidzemen ker-
ta pitä hänen näin formellans Armonistui-
men edes werta prüscottaman.
15 **S**ijtte pitä hänen teurastaman Ganssan
16 **r**icosubhrixi caurin / ja pitä candaman hänen
werestans Esrippuun / ja pitä tekemän sen
weren cansa / niincuin hän teki mullin weren
cansa / ja prüscottaman sitä Armonistuimen
päälle / ja Armonistuimen edes. Ja pitä niin
sorwittaman Pyhän Israelin lasten riettau-

dest ja heidän waarydestans / caikisa heidän
synneifans. Niin myös pitä hänen tekemän
seuracunnan majalle / joca on heidän tykö-
nans / kessellä heidän saastaisuttans.
Ei pidä yhdengän ihmisen oleman seura-
cunnan majas / cosca hän käy sorwittaman Py-
häs / sihenasti / että hän sielä käy ulos / ja
pitä niin sorwittaman idzens / ja huonens / ja
coco Israelin Ganssan. Ja cosca hän mene u-
los Altarin tykö / joca on HEXran edes / pitä
hän sorwittaman sen / ja ottaman mullin ja
caurin werest / ja siwuman Altarin sarwein
päälle ymbärins. Ja pitä prüscottaman sor-
mellans werestä seidzemen kerta sen päälle / ja
pubdistaman ja pyhittämän sen / Israelin la-
sten saastaisudest.
Ja cosca hän on täyttänne Pyhän ja seura-
cunnan majan ja Altarin sorwinnon / niin pi-
tä hänen tuoman sen eläwän caurin. Ja Al-
aronin pitä paneman molemmat kätens sen
caurin pään päälle / ja tunnustaman hänen
päällens caikci Israelin rixoret ja heidän pa-
hat tecons caikisa heidän synneifans. Ja pitä
ne paneman caurin pään päälle / ja lähettä-
män sen jongun sorwelian miehen cansa cor-
peen menemän. Että caurin pitä candaman
caikci heidän pahat tecons erimaahan / ja pi-
tä caurin jättämän medzän corpeen.
17 **J**a Alaronin pitä käymän seuracunnan
18 **m**ajaan / ja rijsuman lynahtiaa pääl-
däns / joca hän ennen pukenu oli käydesäns
19 **p**yhään ja jättämän ne sinne. Ja pitä pesemän
20 **i**hons wedellä pyhästä sias / ja pukeman pääl-
21 **l**ens omat waattens / menemän ja tekemän
22 **s**ekä omans että Ganssan polttouhrixi / ja niin
23 **s**orwittaman sekä idzens / että Ganssan. Ja
24 **p**olttaman ricosubhrixi lihawuden Altarilla.
25 **W**aan se joca wei sen wapan caurin ulos /
26 **p**itä wiruttaman waattens / ja pesemän i-
27 **h**ons wedellä / ja sijtte tuleman jälless leirijn.
Ricosubhrixi mullin ja ricosubhrixi caurin / joinen-
28 **g**a weri cannettin sorwinno Pyhään / pitä wietämän
leiristä ulos tules poltetta / sekä heidän nahcans / li-
hans ja rapans. Ja se cuin niistä poltta / hänen pitä
wiruttaman waattens / ja pesemän ihons wedellä ja
sijtte tuleman leirijn.
29 **T**ämän pitä oleman teille tjancaikisen sää-
dyn / kymmenendän päivänä seidzemen-
30 **d**enä Guicautena / pitä teidän ruumistan wai-
waman / ja ei mitäkän tekemän / olcon se omai-
nen / eli muucalainen teidän seasan. Sillä si-
nä päivänä te sorwitetan / niin että te tuletta
puhtari caikista teidän synneifans / HEXran

ylimmäi-
nen pappi
pitä sorwit-
taman Al-
tarin.
Heb. 9:8.
8c 9v

ylimmäi-
nen pappi
pitä sorwit-
taman cari-
caurista
Gans-
san.

ylimmäi-
nen Pappi
pitä sorwit-
taman hä-
neus hu-
oneimens.
Wapacau-
ris.

ylimmäi-
nen pappi
pitä sorwit-
taman Py-
hän ja Ca-
bernaclin.
Heb. 9:13.
Heb. 10:4.

ylimmäi-
nen pappi
pitä sorwit-
taman Py-
hän ja Ca-
bernaclin.
Heb. 9:13.
10.4.

Lepytys
juhlapäi-
wä.
Lev. 23:27.
Num. 29:7.

31 edes te puhdari tulle. Sentähden sen pitä oleman teille suurimman Sabbathin / ja teidän pitä wairwaman teidän ruumitan. Olcon se teille uancatkinen sääty.

32 Mutta sen sorwimmon pitä papin tekemän joca pyhitetty on / ja jonga käsi täytetty on papin wircaan hänen Jhäns jälken. Ja pitä pukeman päällens linaiset waattet / kuin

33 orwat ne pyhät waattet. Ja nijn pitä hänen sorwittaman Pyhän / ja seuracunnan majan / ja Altarit ja papit / ja coco seuracunnan. Tämän pitä oleman teille uancatkinen säädyn / että te sorwitatte Israelin lapsit caikista heidän synneistans wihdoim wuodessa. Ja Moses teli nijnuin HERRa oli kässeny.

Verf. 7. Caxi caurista) Cuinga nämät caurit owat awistat net Christusta / kirjoitta Iustinus hänen Dial. cum Tryphon. pag. 201. v. 16. Saastaiset) se on / coco Israel on syndinen ja syndi teke / cuitengin asu Jumala syndisten testellä / ja pyhittä heidän / se on : he nautidzewat hänen pyhittäns / ja cudjutan hänen tähtens pyhäri / muutoin on se caicki saastaisus ja syndi heidän cansans / tämä on Christus hänen Canssans testellä. v. 29. Wairwaman teidän ruumitan) se on / teidän pitä wäittämän caickia nija / joca kehottawat lihan haureuteen.

XVII. Lucu.

SEura kieldä Israelin lapsia cusacan mualla uhramast / waan seuracunnan majan owes / v. 1. uhramast Perkeleille / v. 7. werta syömästä / v. 10. raato eli haasca / joca sen teke hänen pitä saastainen oleman ehtosen asti / v. 15.

1 **U**HERRa puhui Moserelle / sanoden : Puhu Aaronille ja hänen pojillens / ja caikille Israelin lapsille / ja sano heille : tämä on se kuin HERRa kässeny on / sanoden : Cuccaitänans Israelin huonesta leiristä taicka ulcona leiristä / teurasta härjän / eli caridzan / eli wuohen. Ja ei canna sitä kuin HERRalle uhriri pitä tuotaman / HERRan majan eteen / hänen pitä wereen wicapää oleman / nijnuin se joca weren wuodattanut on / ja sencaltainen ihminen pitä häwitettämän hänen Canssastans.

5 Sentähden pitä Israelin lapsit heidän uhrins / jonga he kedolla uhrata tahtowat / HERRan eteen candaman seuracunnan majan owes / papille / ja siellä uhraman heidän kytosuhriens HERRalle. Ja papin pitä prüffcottaman weren HERRan Altarille / seuracunnan majan orwen edes / ja polttaman lihawuden HERRalle maktari hajuri.

7 Ja ei millänmuoto enämbi heidän uhrians uhraman perkeleille / joiden cansa he huorin tehnet orwat. Se pitä oleman heille ja heidän sugullens uancatkinen sääty. Sentäh-

den pitä sinun sanoman heille : cucaitänans ihminen Israelin huonesta / eli muucalainen joca teidän seasan on / teke uhrin eli pollettouhrin / Ja ei sitä canna seuracunnan majan orwen eteen / että hänen HERRalle sen tekemän pidäis / se pitä häwitettämän hänen Canssastans.

10 **U**cucaitänans ihminen Israelin huonesta / eli muucalaisist joca teidän seasan on / syö jotakin werta / händä wastoin minä panen minun castwoni / ja minä häwitän hänen Canssastans : Sillä ruumin elämä on weresä / ja minä olen sen teille andanut Altarille / että teidän sielun pidäis sen cautta sorwittaman : sillä weri on elämän sorwindo. Sentähden minä olen sanonut Israelin lapsille : ei yrifän hengi teidän seasan pidä werta syömän / eikä yrifän muucalainen joca teidän seasan asu / pidä werta syömän.

13 Ja cucaitänans ihminen Israelin huonesta / taicka muucalainen teidän seasan / joca saa eläimen eli linnun pyydyxest / joca syödän / hänen pitä wuodattaman sen weren / ja peittämän sen maalla. Sillä ruumin elämä on hänen weresäns nijncaurwan kuin se elä. Ja minä olen sanonut Israelin lapsille / ei teidän pidä yhtäfän ruumin werta syömän : sillä ruumin elämä on hänen weresäns / se joca sen syö / hän pitä häwitettämän. Ja cucaitänans hengi syö raato / taicka sitä joca medzän pedolda rewitty on / olcon hän cotolainen eli muucalainen / hänen pitä pesemän waattens / ja wiruttaman hänen wredellä / ja oleman saastaisen ehtosen asti / nijn hän tule puhdari. Jollei hän pese waatteitans ja idzens wiruta / hänen pitä idze candaman wääräydens.

Verf. 4. Weren wicapää) tästä nähdän ettei Jumalatahd do sencaltaista palvelusta / kuin joca omasta hwywästä tahtostans walidze : waan ainoastans mitä hän idze kässeny ja säätännyt on. Sentähden pitä hän tästä sencaltaiset uhrat / joca omasta tahtostans uhrawat / murhainten wertana : nijnuin myös Esajas heidän cudju / cap. 66: 3. v. 5. Papille) Ei pidä idze omast tahtost ja jumalifudest uhrattaman. v. 10. Ety jotakin werta) Etä Jumala oli nijn angarast kieldännyt syömästä werta / on castalainen syö : ensimmäinen / ettei he olis idzens nijn harjoittanet syömän werta / ja sentähden sijte usein tappaman toinen toistans. Sijte / että weri piti heille oleman pohä cappale / jolla heidän piti puhdistaman HERRan edes caicki heidän saastaisudens : Joca awisti Christuren werta / jonga cautta me puhdistetan caikista meidän synneistäm / 1. Joh. 1: 7.

XVIII. Lucu.

SEura kieldä Israelin lapsia tekemästä muiden maiden tapain jälken / waan nijnuin hän heidän oli kässeny / v. 1. erinomaifest kieldä hän heidän tekemästä succuridzautta / v. 14. ja huori / v. 20. uhramast lapsians Melechille / v. 21. macamast miehenpuolen eli järjettömän luondocappalen / nijnuin waimon / myhönä / v. 22. sillä sencaltastten ricossen tähden on maa oxendanut pacanat / joca heidän edellans asuit / v. 24.

Heb. 9: 7.

Caicki uhriri pitä uhrattaman eodisturen majan orwen edes.

Perkeleillen kieldän uhramast.

Werta teidän syömästä. Lev. 3: 17. Deut. 12: 16. Act. 15: 20.

Gen. 9: 4.

Raato eli haasca teidän syömästä.

Ante Chr. 1516. Musicalai-
sten maa-
cundain ta-
wan jälken/
ei pidä elect-
tämän /
waan Jus-
malan tä-
styn jälken.

Gal. 3: 12.

Näistä kiel-
doista pol-
wissa ei pidä
näkemän.

1 **H**ERRA puhui Moserelle / sa-
 2 noden: Puhu Israelin lapsille /
 3 ja sano heille: Minä olen HERRA
 teidän Jumalan. Ei teidän
 4 pidä tekemän Egyptin maan töiden jälken jo-
 5 sa te asuitte / eikä myös Canaan maan te-
 6 gon jälken / johonka minä teitä wien / ei tei-
 7 dän myös pidä heidän menoisans waelda-
 8 man. Waan tehkät minun oikeuteni / ja
 9 käskyni jälken / waeldarenne nysä / sillä minä
 10 olen HERRA teidän Jumalan. Sentäh-
 11 den pitä teidän minun säätyäni pitämän ja mi-
 12 nun oikeuteni: sillä se ihminen / joca nysä te-
 13 ke / hän nyden cautta elä: sillä minä olen
 14 HERRA.
 15 **E**i kengän pidä lähimmäistä langoans
 16 lähestymän / hänen häpyäns paljasta-
 17 man: sillä minä olen HERRA. Sinun
 18 Jäs häpyä ja äitäs häpyä ei sinun pidä pal-
 19 jastaman. Se on sinun äitäs / älä siis hänen
 20 häpyäns paljasta.
 21 **E**i sinun pidä paljastaman sinun Jäs
 22 emännän häpyä: sillä se on sinun Jäs hä-
 23 py. Sinun sisares häpyä / taikka Jästä eli
 24 äitistäs / cotona taikka ulkona syndynyt / älä
 25 paljasta heidän häpyäns. Ei sinun pidä
 26 paljastaman sinun poicas tyttären / eli sinun
 27 tyttären tyttären häpyä: sillä se on sinun hä-
 28 py. Ei sinun pidä paljastaman sinun Jäs
 29 emännän tyttären häpyä / joca Jälles syn-
 30 dynyt on: sillä se on sinun sisares. Ei si-
 31 nun pidä paljastaman sinun Jäs sisaren hä-
 32 pyä: sillä se on Jäs lähimmäinen lango.
 33 **Ei** sinun pidä paljastaman äitäs sisaren hä-
 34 pyä: sillä se on sinun äitäs lähimmäinen
 35 lango.
 36 **Ei** sinun pidä paljastaman sinun setäs
 37 häpyä / niin ettäs nait hänen emän-
 38 däs / joca sinun heimos on. Ei sinun pi-
 39 dä paljastaman sinun miniäs häpyä: sillä
 40 hän on sinun poicas emändä / sentähden ei
 41 sinun pidä hänen häpyäns paljastaman. Ei
 42 sinun pidä paljastaman sinun weljes emän-
 43 nän häpyä: sillä se on sinun weljes häpy.
 44 **Ei** sinun pidä sinun emändäs ynnä hänen
 45 tyttären häpyä paljastaman: eikä hänen
 46 poicans tytärtä / eli tyttären tytärtä otta-
 47 man / heidän häpyäns paljastaman: sillä
 48 hän on lähimmäinen lango / ja se on häpiä-
 49 linen. Ei sinun pidä myös ottaman sinun
 50 emändäs sisarta / hänen häpyäns paljasta-
 51 man / händä waiwaman wiela hänen eläi-

säns. Ei sinun pidä lähestymän waimon ty-
 19 gö / niincuwan / cuin hän sairauttans kārssi-
 20 hänen häpyäns paljastaman hänen saastai-
 21 judesans.
 22 **Ei** sinun pidä myös macaman sinun lä-
 23 himmäises emännän tykōnä / häneen ryhety-
 24 män / jollas idzes häneen saastutat. Ei sinun
 25 pidä siemenestä andaman Molechille pol-
 26 tetta / ettes häwäisis sinun Jumalas nime:
 27 sillä minä olen HERRA.
 28 **Ei** sinun pidä miehenpuolen cansa maca-
 29 man / niincuin waimon cansa: sillä se on
 30 cauhistus. Ei sinun pidä myös eläimen
 31 cansa macaman / ettes idzes sen cansa saastu-
 32 tais. Ja ei yrifän waimo pidä eläimeen ryh-
 33 tymän: sillä se on cauhistus.
 34 **Ei** teidän pidä yhdesäkän näisä idzen
 35 saastuttaman: sillä näisä caiffisa owat
 36 pacanat heitäns saastuttanet / jotca minä a-
 37 jan pois teidän edestän. Ja maa on sillä saa-
 38 stutettu / ja minä edziffelen heidän pahat te-
 39 cons / niin että sen maan pitä heidän asujans
 40 orendaman. Sentähden pitäkät minun
 41 säätyäni ja oikeuteni / ja älkät näistä cauhistu-
 42 rista yhtäkän tehkös / eikä omainen / eikä muu-
 43 calainen teidän seasan. Sillä caicci seneal-
 44 taiset cauhisturet owat tämän maan Canssat
 45 tehnet / jotca teidän edellän olit / ja owat
 46 maan saastuttanet: Ettet se maa myös teitä
 47 orennais / jos te sen saastutat / niincuin se on
 48 pacanat / jotca teidän edellän olit / orenda-
 49 nut. Sillä jotca nämät cauhisturet tekewät /
 50 heidän sieluns pitä häwitettämän Canssa-
 51 stans. Sentähden pitäkät minun säätyäni /
 52 ettet te tekis cauhistarwaisten tapain jälken /
 53 jotca teidän edellän olit / ettet te niillä saastu-
 54 tetais: Sillä minä olen HERRA teidän
 55 Jumalan.

20 Ei pidä sa-
lakuotes-
des / eli
21 maissa riet-
taudes elect-
tämän.
Lev. 20: 21
13.
Deut. 27:
21.
2. Reg. 23:
10.
23 Exod. 22:
19.
Lev. 20: 15.

24 Cauhistin
ricoffen tād-
den orenda-
maa hänen
asujans
sens.

Wers. 5. Sen pitä niistä elämän) Mutta ei ole yhtään /
 joca Jumalan tästyt tähtä: Psal. 32. 130. 143. Job. 9: 15.
 Sentähden sulke Pawali / Rom. 3. ja 4. Gal. 3. ettei yrifän ih-
 minen Lain töiden cautta hursari ja auttari tule / waan uscon
 cautta Christuren päälle / hän on Lain tähtämys meidän ede-
 stän / Rom 10: 4. v. 9. Sisares häpyä / joca sinun Jäs eli
 äitäs tytär on) se on / joca syndynyt on yhdest Jäs / eli yh-
 dest äitist / ja toiselta Jästä. Cotona taikka ulkona) Cotona /
 se on / awiowuotes. Ulcōna / se on / salawuotes. Tästä ym-
 märetän / awiostästä tieltätään caickein orpanusten wälillä /
 oleon he coco orpanuret eli puoli / awior eli apärer: Niincuin
 wanhat Hebreit sen selittäwät. v. 16. Sinun weljes emännän)
 Niimitään / muutoin / jos sinun weljes cuole ilman siemenetä /
 silloin mahdat sinä hänen otta herättäres hänelle siemenetä:
 Niincuin on Deut. 25: 5. ja sielbä lewiämmäidä nähdän. v. 18. Ei
 sinun pidä ottaman sinun emändäs sisarta) Hebrean ja Greccan
 tieles on selittäst: Ei sinun pidä ottaman emändätä hänen sisares
 sinun / joca on Hebrean puhen parsi / ja on niin pajo cutu otta
 toista toisen tygö / niincuin nähtäwä on / Gen. 26: 31. Exod.
 26: 3. 26. Niincuin cuin se endinen elä / joca tästä tieltän: waan
 ohden / niincuin algusa oli sääty / joca säädon myös Chri-
 stus meille muistutta / Marth. 19: 5. ja Pawali 1. Cor. 6: 16. v. 21.
 Molechille) Molech oli epäjumala jota he palwelit lastien polt-

tamifella / niñcuin Manasse Judan Cuningas teli / ja luuli että he sillä palkelit Jumalata / niñcuin Abraham cosea härühräis hänen poicans Isaacin : Mutta ettei Jumala fencaltaista ollut tästengt / niñcuin hän Abrahamille teli / oli se wäärin / sentähden sano Jumala tästä / että hänen nimens sen kautta häwäistin. v. 24. Pacanat heitäs saastuttanet) Tästä nähdän / että nämät Lait owat ollet tuomolliset / että myös pacanattin niñin sidos- tut olit.

XIX. Lucu.

Hexra täste heidän pyhäät olla / v. 1. Cunnioitta wan- hembitans : pitä pyhäpäiwä / v. 3. Kieldä palkve- lemast epäjumalita / v. 4. aiwa tynni corjamaft köyhän edestä / v. 9. warastamast / walhertelemast / tekemast eli wannomast wäärin / v. 11. tekemast wäärystä / ryöwä- mast eli kieldämast työmiehildä heidän palckans / v. 13. firolemast cuuroja eli langettamast sofiata / v. 14. wäärin duomidjemast / v. 15. panettelemast / v. 16. wihamast / v. 17. eli costamast lähimmäisellän / waan racastaman niñcuin idzens / v. 18. macamast jotacuta orja / v. 20. syömast werta / tottelemast lindiin huuto eli päiwän walidzioja / v. 26. ajelemast idzens / v. 27. merkidjemast ruumistans / v. 28. pitämäst lapsians salawuoreudes / v. 29. tottele- mast tietäitä / v. 31. Waan täste cunnioitta wanhoja / v. 32. racasta muucalaisia / v. 33. pitä oikian mitan / ja tehda oikein caitis astois / v. 35.

1 **H**EXRA puhui Mosexelle / sa-
2 **N**oden : Puhu coco Israelin la-
3 **S**ten joucolle / ja sano heille : tei-
4 **D**än pitä oleman pyhä / sillä minä olen pyhä / HEXRA teidän Jumalan. Jo-
5 **C**ainen peljättän äitians ja Isäns / ja pitäkät
6 **M**inun Sabbathini : sillä minä olen HEX-
7 **R**A teidän Jumalan. Ei teidän pidä teitän
8 **K**äändämän epäjumalitten tygö / ja ei pidä
9 **T**eidän tekemän teillen waletuita jumalita :
10 **S**illä minä olen HEXRA teidän Jumalan.

11 **E**ttei teidän pidä uhraman sitä kuin hä-
12 **N**elle otollinen olis. Ja syökät se sinä päi-
13 **W**änä jona te uhratte / ja toisna päivä-
14 **M**utta mitä tähteri jää colmanneri päivä-
15 **R**i / pitä tulella poltettaman. Jos jocu siitä
16 **S**hö colmandena päivä / niñ on se caubi-
17 **S**tus / ja ei ole otollinen. Ja joca siitä şö /
18 **H**änen pitä candaman pahat tecons : sillä
19 **H**än on HEXRAN Pyhän rjwannut / ja se
20 **S**ielu pitä häwitettämän hänen Canssastans.

21 **E**ttei teidän pidä maastas / ei sinun pi-
22 **D**ä tynni peldoas leickaman / ja ei ylön
23 **T**ynni elos nouckiman. Ei pidä sinun
24 **M**yös tynni corjaman wjnamäfiäs / eli
25 **N**ouckiman niñtä warisneita marjoja / waan
26 **J**ättämän ne waiswaisille ja muucalaisille :
27 **S**illä minä olen HEXRA teidän Jumalan.

28 **E**i teidän pidä warastaman eli walehte-
29 **L**eman / eli peittäman toinen toistan. Ei
30 **T**eidän pidä wäärin wannoman minun ni-
31 **M**eni / ja häwäisemän sinun Jumalos nime :
32 **S**illä minä olen HEXRA.

Ei sinun pidä tekemän lähimmäises
wäärystä / eli ryöwämän händä. Sinun
päiwämiehes palcan / ei pidä oleman sinun
tykönäs huomisen asti.

Ei sinun pidä cuuroja firoman : Ei si-
nun pidä myös paneman sofian eteen jota-
kin / johonga hän combastuis. Waan si-
nun pitä pelkämän sinun Jumalatas : sillä
minä olen HEXRA.

Ei teidän pidä wäärystä tekemän duo-
mios / ja ei armaidzeman sitä köyhä / ja ei
cunnioidzeman sitä woimallista / mutta duo-
midzeman sinun lähimmäiseselles oikein.

Ei sinun pidä oleman panettelian sinun
Canssas seas. Ei sinun pidä myös seis-
man sinun lähimmäises werta vastaan : sillä
minä olen HEXRA.

Ei sinun pidä wihaman welies sinun sy-
dämesäs / waan sinun pitä rangaiseman
sinun lähimmäistäs / ettes wicapääxi tulis
hänen tähtens.

Ei sinun pidä costaman / eikä wihaman
sinun Canssas lapsia.

Sinun pitä racastaman sinun lähimmi-
stäs / niñcuin idze sinuas : sillä minä olen
HEXRA.

Minun säätyni pitä teidän pitämän / ettes
anna sinun carjas secoitta heitäs muhin e-
läinden lain. Ja älä kylwä sinun peldos secoi-
tetulla siemenellä. Ja ettei yriskän waate
tule sinun päälles / joca langaisest ja lijnaisest
cudottu on.

Jos mies maca waimon tykönä ja ryhety
häneen / ja se on orja / ja jo on toiselda rai-
scattu / cuitengan ei ole wapa / se pitä ran-
gaistaman / waan ei pidä heidän cuoleman /
sillä ei hän ollut wapa. Mutta miehen pi-
tä tuoman HEXRALLE wians edest oinan wi-
cauhrixi / seuracunnan majan owen eteen.
Ja papin pitä sorwittaman hänen wicauh-
rins oimalla HEXRAN edes / siitä ricorest cum
hän on rickonut / niñ hänelle Jumalalda ar-
mo tapahtu hänen ricoresans.

Cosea te tuletta sishen maahan / ja istutatte
caickinaisia puuta joista şödän / pitä teidän
leickaman pois hänen hedelmäns esinahan /
Colme wuotta teidän pitä pitämän heitä ym-
bärinsleickamatoimna / niñ ettet te şö ni-
stä. Waan neljändenä wuonna pitä caiken
heidän hedelmäns pyhittettämän kycorexi
HEXRALLE. Wydendenä wuon-

na pi-

Mitä ne pyhäät pitä tekemän eli wälttämän.

Hexra täste hänen Canssans olla pyhän. Lev. 11:45. A. Pet. 1:16.

HEXRA Kieldä aiwa tynni corjamafta eli wijna. Lev. 23:22. Deut. 24:19.

Exod. 20:15. 1. Thef. 4:6. Exod. 20:7. Matth. 5:34

Exod. 23:2. Deut. 1:17. Prov. 24:24. Iac. 2:2.

Matth. 18:15. Luc. 17:3. 1. Ioh. 2:11 & 3:15. Matth. 7:44. Rom. 13:4.

Rom. 13:10. Gal. 5:14. Iac. 2:8.

Deut. 22:9.

Ei pidä linnuun huutoa eikä päiwän wahtajia toeldaman. Lev. 17:10. Lev. 21:5.

Inf. 23: cap.

Ei pidä noitia toteldaman. Lev. 20:6. & 27.

Waan eunnoitettaman wanhaja.

Kacastettaman muu- calaasia. Exod. 22:21 & 23:9.

Pidetettaman oikia kunnara / waaca ja mita. Deut. 25:13.

na pitä teidän hedelmän syömän / ja cocoman sisälle : sillä minä olen HERRA teidän Jumalan.

26 Ei teidän pidä syömän weren causa. Ei teidän pidä totteleman linnuun huuto eli walidzeman päiwia. Ei teidän pidä keridzeman paljast päännä laelle / ja ei tyynni ajeleman teidän partan.

28 Ei teidän pidä kripustaman merckiarumisenne jongun cuolluen tähden / eli teidän kirjoituxia teidän päällen : sillä minä olen HERRA.

29 Ei sinun pidä salliman tytärtäs porttona olla / ettei maa totuis haureuteen / ja tulis täyten cauhistust.

30 Pitätkät minun pyhäpäiwäni / ja peljätkä minun Pyhäni : sillä minä olen HERRA.

31 Ei teidän pidä kääntämän teidän tietäitten tygö / ja älkät kysykö welhoilda / ettei te saastuis heistä : sillä minä olen HERRA teidän Jumalan.

32 Harmapään edes pitä sinun nouseman / ja cunnioittaman wanhä : sillä sinun pitä pelkämän sinun Jumalatas : sillä minä olen HERRA.

33 Jos joku muucalainen on teidän maallan asurwa / ei teidän pidä sitä sorttaman. Hänen pitä asuman teidän tykönän / niñcuiin omainen teidän seasan. Ja sinun pitä racastaman händä / niñcuiin idze sinuas : sillä te olitta myös muucalaiset Egyptin maalla. Minä olen HERRA teidän Jumalan.

35 Ei pidä teidän waäryttä tekemän duomi-
36 olla / kunnaralla / waagalla ja mitalla. Diktia waaca / oikia leiwiska / oikia waacka / oikia kannu pitä oleman teidän tykönän : sillä minä olen HERRA teidän Jumalan / joca teitä olen johdattanut Egyptin maalda : Ette teidän pitä pitämän ja tekemän caicki minun säätyni ja caicki minun oikeuteni : Sillä minä olen HERRA.

37 Joca Isäns ja äitiäns kiro / sen pitä totifest cuoleman / hänen werens olcon hänen päälläns / ette hän Isäns eli äitiäns kironnut on.

Verf. 16. Ei sinun pidä seisoman wastan sinun lähimmäiseswerta / se on / ei sinun pidä yhtä pitämän niñden causa / joca wia-
toinda wer: a wuodatta tahtowat / waan pitemin auttaman sinun lähimmäistäs / joga gas hengen hädäs udet olewan. v. 23. Leickaman pois esnahan) on täsä niñ paljo / cuin colme ajastaica odorta / niñcuiin hän sen idze felttä / ja sano : Colme ajastaica pitä teidän ne pitämän ymbärinsleickamatoinna / v. 26. Walidzeman päiwia) se on / ei teidän pidä luteman tähtein juorusta päiwia ja hektejä : ja yhtä päiwä walidzeman / ja toista hyljämän / niñcuiin paanalisset Almanachan kirjoittajat tekevät. Joca HERRA Jumala cowin nuhtele Esaiain tykönä / 47: 13. Ier. 10:2. ja pyhäät Isät aina laittanet ja hyljätet owat. Niñcuiin nähden Tertul. lib. 1. Cont. Marc. & lib. de Idol. Orig. Homil 3. in Hier. & 6. in Iof. Epiph. Tom. I. Ier. 16. Basil. in Hexaem. hom. 6. Amb. lib. 4. in Hexaem. cap. 4. Hieron. in cap. 10. Ierem. Aug. lib. 5. de ciuit. Dei. Ja usiammas paicas / Arnob. lib. 2. contra gentes. Lactant. lib. 3. Divin. instit. c. 17. Luth. in explic. 2. præcepti. Item in cap. 1. Gen. in opera secundi & quarti dici.

X X. Lucu.

Winga rangaiſtan / joca uhra lapsens Molechille / v. 1. kysyle noidilda / v. 6. & 27. kiroile Isäns eli äitiäns / v. 9. elä salawuotudes / v. 10. maca jongun causa / kieldyis polwiluquis / v. 11. 20. teke jongun riettauden jongun miehenpuolen causa / v. 13. maca eläimen causa / v. 15. heidän pitä pitämän HERRAN säädyt / eitä waeldaman pacanoitten rawoisa / v. 22. HERRA on heidän eroittanut muista Canſsoista / v. 24. ette heidän pitä oleman hänen omans / v. 26.

W A HERRA puhui Moselle / sanoden : Sano Israelin lapsille : joca Israelin lapsist / eli joku muucalainen / cuin Israelin lasten seas asu / hänen siemenestäns Molechille andada / sen pitä totifest cuoleman / ja maan Canſsan pitä händä kirwittämän.

W A minä asetan minun caswoni sencaltaiſta ihmistä wastan / ja härwitän sen hänen Canſastans / ette hän Molechille hänen siemenestäns andanut / ja minun Pyhäni saastuttanut on / ja minun pyhän nimeni häwäisny. Ja jos maan Canſsa sitä ihmistä säästä / joca siemenestäns Molechille andanut on / niñ ettei he sitä surma. Niñ minä cuitengin sitä ihmistä wastan minun caswoni asetan / ja hänen sucuans wastan / ja härwitän sen ja caicki cuin Molechin causa huorin tehnet owat / heidän Canſastans.

W OS joku sielu hänens noitain ja welhoihin tygö kääntä huorin tekemän heidän cansans / niñ minä caswoni asetan sitä sielua wastan / ja härwitän sen Canſastans. Sentähden pyhitätkät teidän ja olcat pyhät : sillä minä olen HERRA teidän Jumalan. Ja pitätkät minun säätyni / ja tehkät niñtä : sillä minä olen HERRA / joca teitä pyhitän.

Joca Isäns ja äitiäns kiro / sen pitä totifest cuoleman / hänen werens olcon hänen päälläns / ette hän Isäns eli äitiäns kironnut on.

Joca huorin teke jongun puolisän causa / sen pitä totifest cuoleman / sekä huorin tekiä ette huora : ette hän lähimmäisens emännän causa huorin tehny on.

Jos joku Isäns emännän tykönä maca / niñ ette hän Isäns häpiän paljastanut on / he molemmat pitä totifest cuoleman / heidän werens olcon heidän päälläns.

HERRA käſte / ette ne joca lapsians uhrawat Molechille / pitä totifest cuoleman Lev. 18:21. Pfal. 106:37.

Niñ myös joca kysylewat noidilda. Sup. 19:31.

Joca kiroile wanhembitans. Exod. 21:15. Prov. 20:20. Matth. 15:4.

Joca salawuotudes elä eli muutoin riettaides. Deut. 22:22. Ioh. 8:4. Lev. 18:6. Deut. 27:20.

12 Jos jocu hänen minäns tyhönä maca / niin he molemmat pitä totifest cuoleman: sillä he ovat cauhisturen tehnet / heidän werens olcon heidän päälläns.

13 Jos jocu miehen puolen cansa maca / niin / cuin jongun waimon cansa / he ovat cauhisturen tehnet / heidän pitä molemmat totifest cuoleman / heidän werens olcon heidän päälläns.

14 Jos jocu nai waimon / ja sen äitin / hän on cauhisturen tehnyt / sen pitä tulella poltettaman ja ne ynnä molemmat / ettei yhtän cauhistust olis teidän seasan.

Exod. 22: 19.

15 Jos jocu eläimen cansa maca / sen pitä totifest cuoleman / ja se eläin pitä tappettaman.

16 Jos jocu waimo jongun eläimeen ryhty / että hänellä on jotakin tekemist sen cansa / ne molemmat pitä tappettaman / heidän werens olcon heidän päälläns.

17 Jos jocu sisarens nai / hänen Isäns eli Äitins tyttären / ja hänen häpiäns näke / ja se taas hänen häpiäns / se on weren häpiä / ne pitä häwitettämän heidän sucuns Canssan edes : sillä hän on sisarens häpiän paljastanut / hänen pitä hänen pahat tecons candaman.

18 Jos jocu mies jongun waimon tyhönä maca hänen sairaudens aicana / ja paljasta hänen häpiäns / ja aiva hänen lehtens ja waimo paljasta hänen werens lähten / ne molemmat pitä häwitettämän heidän Canssastans.

Lev. 18: 12.

19 Sinun äitis sisaren häpiätä / ja sinun Isäs sisaren häpiätä ei sinun pidä paljastaman: sillä sencaltainen on hänen lähimmäisen langons paljastanut / ja ne pitä heidän pahat tecons candaman.

20 Jos jocu setäns emännän cansa maca / hän on setäns häpiän paljastanut / ne pitä heidän pahat tecons candaman. Lapsitoina heidän pitä olemän.

21 Jos jocu hänen weljens emännän offa / se on häpiäläinen työ / heidän pitä lapsitoina olemän / että hän on weljens häpiän paljastanut.

Heera täste pitä hänen säästys / ja ei waelda paicanain ta wois.

22 Min pitäkät nyt caicti minun säästyni ja minun oikeuteni / ja tehtäät ne / ettei maateitä orennais / johon minä teidän wien asuman.

23 Ja alkät waeldaco pacanain säädyisä / jotea minä teidän edeldän olen ajawa ulos : sillä caictia sencaltaisita he ovat tehnet / ja minä olen cauhistunut heitä.

24 Mutta teille sanon minä : teidän pitä asuman heidän maasans : sillä minä annan teille sen maan perimiseksi / josa riesca ja hunaaja wuota. Minä olen HERRA teidän Jumal / joca olen teitä eroittanut muista Canssoista. Että teidän pitä myös eroittaman / puhkatt eläimet saastaisist / ja saastaiset linnut puhkasta / ja ei saastuttaman teidän sieluan / eläimillä / linnuilla / ja caicilla cuin maalla matelewat / jotea minä teille eroittanut olen / että ne ovat saastaiset. Sentähden pitä teidän olemän minulle pyhät : sillä minä HERRA olen pyhä / joca olen teitä eroittanut muista Canssoista / että teidän pidäis olemän minun omani.

25 Lev. 11: 45.

26 Deur. 14: 2.

27 Deur. 18: 11. I. Sam. 28: 7.

27 Jos jocu mies eli waimo noidari eli welhori löytän / ne pitä totifest cuoleman / heidän pitä kirwitettämän / heidän werens olcon heidän päälläns.

Verf. 18. Hänen sairaudens aicana) Ei se ole ainoastans wainon caicti puhkautta / waan siitä myös rumat / spiraliset ja muutoin wirhilliset siität löndywät.

XXI. Lucu.

28 Teidän Pappi saastuttamast händäns josacis cuolues / waan lähimmäises succalaises / v. 1. Njelemast ja merkizjemäst idzens / v. 5. ottamast raiscattua / waan neidzen emännärens / v. 7. Jos hänen tyttären salawuotesei löytän / hän pitä poltettaman / v. 9. Ja jos jollakin hänen lapsistans on jocu puutos eli wirhi / ei händä pidä papin wircaan otettaman / v. 16.

Papin ei pidä idzens saastuttaman cuolues.

29 HERRA sanoi Moserelle : puhu papaille Aronin pojille ja sano heille : Papin ei pidä idzens saastuttaman yhdessään cuollues hänen Canssastans.

30 Waan hänen sugusans / joca on hänen lähimmäisens / niincuin hänen äitins / Isäns / poicans / tyttären ja weljens. Ja sisarens / joca wielä neidzy on / joca wielä hänen tyhönäns on / ja ei yhdengän miehen emännänä ollut ole / nijsä mahda hän saastutta idzens. Muutoin ei pidä hänen idzens saastuttaman misäkän / joca hänen omans on hänen Canssans seas.

Lev. 19: 27. Ezech. 44: 20.

31 Ei heidän myös pidä paljari ajelemän heidän päälakians / eli kerizjemän partans / eikä ruumiseens merctiä leickaman. Heidän pitä heidän Jumalallens pyhät olemän / ja ei saastuttaman heidän Jumalans nime : sillä he uhrawat HERRAN uhria heidän Jumalans leipä : sentähden pitä heidän olemän pyhät.

32 Ei heidän pidä naiman portto / eli raiscattua / eli joca miehensäns hyljätty on : sillä

Ei ottaman raiscattua emännärens.

hän

Papin tytär joca salaruoteuden elä/pitä tules poltettaman.

Num. 6: 7.

ylimmäisen papin pitä ottaman neidzen emännärens.

Et kengän jolla wirhi on/pitä papin wirran otettaman. 1. Tim. 3:2. Tir. 1: 7.

8 hän on pyhä Jumalallens. Sentähden pitä sinun pitämän hänen pyhänsä/ että hän uhra sinun Jumalans leipä/ hänen pitä oleman sinulle pyhänsä: sillä minä olen pyhä HERRA/ joca teidän pyhitän.

9 Jos papin tytär rupe salaruoteiferi/ se pitä tules poltettaman: sillä hän on häväisnnyt Isänsä.

10 **U**deca ylimmäinen pappi on weljeins leas/ jonga päään päälle woideolij ruodatettu/ ja käsi täytetty on/ että hän waattesen puettetan/ ei pidä sen arwaman päättäns/ ja ei leickaman riekti waatettans.

11 Ja ei yhdengän cuolluen tygö tuleman/ ja ei saastuttaman idzens/ Isänsäns eli äitäsäns.

12 Ei hänen pidä lähtemän Pyhästä/ ettei hän saastutais Jumalans Pyhänsä: sillä pyhä Cruunu/ ja hänen Jumalans woideolij on hänen päälläns. Minä HERRA olen.

13 Neidzen pitä hänen ottaman emännärens.

14 Ja ei lestiä eli hyljättä/ eli raiscatua/ taicka portto/ mutta neidzen omasta Canssastans/ pitä hänen ottaman emännärens.

15 Ettei hän saastutais hänen siemenensäns Canssans seas: sillä minä olen HERRA/ joca hänen pyhitän.

16 **U**HERRA puhui Moserelle sanoden: Puhu Aaronille ja sano: jos jocu wirhi on josacusa sinun siemenesäs teidän sugusant/ ei pidä sen uhraman hänen Jumalans leipä.

17 Sillä ei kengän jolla wirhi on/ pidä käymän edes/ olcon sofia/ rajaricko/ ruumanenasta/ taicka muista jäsenistä. Eli wirhinen jalast eli kädest. Taicka ryhäselkä/ eli caibisilmä/ eli carsoi eli pisamainen/ taicka rupinen/ eli riwinoma.

18 Jos josatin Aaronin siemenes wirhi on/ ei hänen pidä uhraman HERRAN uhrisä: sillä hänellä on wirhi/ sentähden ei pidä hänen lähestymän hänen Jumalans leipä uhraman.

19 Cuitengin pitä hänen syömän Jumalans leiwästä/ sekä siitä pyhästä/ että caikein pyhimmäst. Mutta ei hänen pidä cuitengan tuleman Esiripun tygö/ eikä lähestymän Altarita/ että sencaltainen wirhi hänen sä on/ ettei hän saastutaisminun Pyhäni: sillä minä olen HERRA/ joca heidän pyhitän.

20 Ja Moses sanoi nämät Aaronille/ ja hänen pojillens/ ja caikille Israelin lapsille.

Verf. 12: Cruunu) Hebræan kielessä Nezer/ tästä he cudjutcan Nazir/ että he crinomaisen ruan pidit etc. Num. 6:3. Niin cumin Samson cudjutin Naziræus äitins cobdust/ lud. 13:5. Ja teidän HERRA Christus joca olt se oitia Naziræus/ niin

cudjutin/ Match. 2: 23. v. 13. Neidzen emännärens) Wanhas Testamendis cusa caickinaiser saastaisudet niin wisust papilla kieldyt olit: kästetän he cuitengin Awiofästyn/ niin cumin pyhänsä säaton/ cuitinga paljo enämmin on se luwallinen Wdes Testamendis/ josa suurembi wapaus on/ lijatengin että heille se niin selkiäst myötä annettu on/ 1. Tim. 3: 2. Tir. 1:6.

XXII. Lucu.

Saastainen Pappi kieldän syömäst siitä cumin HERRALLE pyhitetän/ niin myös hänen huonecundans/ päiwämiehens ja muucalatsens/ v. 1. etc. uhramast wirhilti/ v. 17. eli siitä joca ei vielä ole cahderan päiwän wanha/ v. 26. kästetän syöä kijosuhria/ sinä päiwän jona se uhratan/ v. 29.

UHERRA puhui Moserelle sanoden: Puhu Aaronille ja hänen pojillens/ että he wältäisit/ Israelin lasten pyhitettyjä/ joita he

pyhittäwät minulle/ ja ettei he häwäisis minun pyhä nimeni: sillä minä olen HERRA. Sano siis heille/ ja heidän suguillens/ jocainen cumin teidän siemenestän mene pyhitetyn tygö/ cumin Israelin lapses pyhittäwät HERRALLE/ ja hänen saastaisudens on hänen sä/ hänen sieluns pitä häwitettämän minun castwoni edestä: sillä minä olen HERRA.

Cucaikänäs Aaronin siemenestä on spitalinen eli ruotawainen/ sen ei pidä syömän pyhitetyistä/ ennen cumin hän puhdistetan. Ja jos jocu rupe johongun saastaisen ruumisen/ taicka siihen joca siemenens ruodatta unes.

Taicka se joca rupe johongun matelewaiseen joca hänelle saastainen on/ taicka ihmiseen joca hänelle saastainen on/ ja caickinaisen joca hänen saastutta. Jocainen sielu cumin rupe johongun niistä/ se on saastainen ehtosen asti. Ja ei pidä syömän niistä pyhitetyistä/ waan hänen pitä ensist wiruttaman ruumins wedellä. Ja cosca auringo laskenut on/ ja hän on puhdistettu/ niin syöläns niistä: sillä se on hänen ruocans.

Raato ja mitä pedolda raadeldu on/ ei hänen pidä syömän/ ettei hän siitä saastutetais: Sillä minä olen HERRA. Sentähden heidän pitä

pitämän minun säätyni/ ettei heidän pidäis syödi saattaman päällens/ ja cuoleman siitä/ cosca he saastuttawat idzens: sillä minä olen HERRA/ joca heitä pyhitän.

21 Mutta ei yrifän muucalainen pidä nau tidzeman niistä pyhitetyistä/ eikä papin perhe/ eikä myös jocu palcollinen. Waan cosca pappi osta jongun hengen rahallans/ se syöläns siitä/ Ja se cumin hänen huonesans syndynyt on/ se myös syöläns hänen leiwästäns.

22 Ja jos papin tytär tule jongun muucalaisen

Et yrifän saastamen pidä pyhitetystä syömistä

Exod. 22: 31. Ezech. 44: 3.

Et yrifän huonecundans eickä päiwämies pidä syömän pyhitetystä.

13 emännäri/ ei hänen pida syömän siitä pyhitetyistä ylömyrest. Mutta jos papin tytär tule leskeri eli hyljätty/ ja ei hänellä ole yhtä kán siemendä/ ja hän tule jällens cotia Jsans huoneeseen / niin hänen pitä syömän Jsans leivästä/ niincuin silloingin/ cosca hän neidzenä oli. Mutta ei yrifän muicalainen pida siitä syömän.

14 Ja jos joku syö niistä pyhitetyistä tietämättä/ hänen pitä lisämän siihen wüdennen osan/ ja andaman papille pyhitettyden kanssa.

15 Ettet heidän pidäis saastuttaman Jsraelin lasten pyhitettyjä/ joita he ylöndäwät HExralle. Ettet he saattais rikota ja wica päällens/ syödesans heidän pyhitetyistans: sillä minä olen HExra/ joca heitä pyhitän.

17 JA HExra puhui Moserelle/ sanoden: 18 Puhu Aaroonille ja hänen pojillens/ ja kaikille Jsraelin lapsille: Cucaikänäs Jsraelin huonestä/ eli muicalainen Jsraelis/ tahto uhrata/ olcon se lupaurest/ taicka wapaht ehdost/ että he tahtowat uhrata HExralle polttouhria/ jonga hänelle pidäis oleman otollisen teildä. Sen pitä oleman wirhittömän härkyisen carjast/ oinan caridzoist/ eli caurim wuohista. Mutta kaikke josa wirhi on/ ei teidän pida uhraman: sillä ei se ole hänelle otollinen teildä.

21 Jos joku tahto uhrata HExralle kytosuhria/ eli erinomaisest lupaurest/ taicka wapaht ehdostans/ carjast eli lambaist/ sen pitä oleman wirhittömän/ että se olis otollinen/

22 Ei sinä pida oleman yhtän wirhiä. Jos se on sotia/ taicka raajaricko/ taicka haarvoitettu/ taicka cuiwettu/ taicka rupinen / taicka kehnaimen / niin ei pida teidän sencaltaisia HExralle uhraman/ ja ei uhria pida teidän niistä andaman HExran Altarille.

23 Härjän eli lamban/ ruman eli wirhillisen jäsenist/ saat sinä uhrata wapaht ehdostas/ mutta ei se ole otollinen lupaures edest.

24 Eikä myös sinun pida sitä HExralle uhraman/ cuin muserttu/ eli runneldu/ eli rewitty/ eli haarvoitettu on / ei teidän pida sencaltaisia teidän maasan tekemän. Eikä myös sinun pida uhraman jotakin sencaltaista jongun muicalaisen kädest/ teidän Jumalan leiwän cansa: sillä ei se mitän kelpa/ ja on wirhillinen / sentähden ei se ole otollinen teidän edestän.

26 Ja HExra puhui Moserelle/ sanoden: 27 Cosca wasicka/ eli caridza/ eli wohla positu

on/ niin olcon emäns tyfönä seidzemen päiwä / mutta kahderandena päiwänä ja sen jälken/ uhrattacan se HExralle/ niin se on otollinen. Olcon se nauta/ eli lammas/ niin ei pida se teurastettaman sitioinens yhtenä päiwänä.

29 Cosca te uhratte HExralle kytosuhria/ joca teidän edestän pitä otollinen oleman. Niin syöät se sinä päiwänä/ ja ei pida mitän tahkeri huomeneri jätettämän: sillä minä olen HExra. Sentähden pitäkät minun käskyni ja tehkät ne: sillä minä olen HExra. Ettet te häwäissis minun pyhä nimeni/ ja että minä pyhitettäisin Jsraelin lasten kellellä: sillä minä olen HExra/ joca teitä pyhitän. Ja joca olen teidän johdattanut Egyptin maalda/ että minä olisin teidän Jumalan/ minä HExra.

Verf. 2. Wältäisit) se on/ että he niincuin Nazirerit pitkät idzens pyhäntä/ eitä syö mitätän uhrattust/ jollei he ole perätti puhtat. v. 20. Wirhi) Euinga Jumala on tästä astasta walttanut/ ettei he muuta cuin sitä pahimbata uhrassit HExralle/ ja papille annoit/ lue Malachian tyfönä 1. Cap. v. 8 v. 23. Ruman eli wirhillisen) se on/ mitä puutoft eli wirhe sijnä on: sillä niin sanotan: joca anda tahto/ niin andacan hywä eli olcon perätti andannat.

XXIII. Lucu.

Kästerän HExran juhlapäiwät pitä/ v. 1. niincuin Sabbathi/ v. 3. Pääsiäisjuhla/ v. 4. Helundajuhla/ v. 15. Wasunajuhla/ v. 23. Lepymysjuhla/ v. 26: Lehtimajan juhla / sillä tawalla cuin HExra idzeustakin niistä kästennyt on/ v. 33.

28 JA HExra puhui Moserelle/ sanoden: Puhu Jsraelin lapsille ja sano heille: nämät orwat HExran juhlat / jotca teidän pitä cudzuman pyhixi/ ja minun juhlixieni/ cosca te cocon tuletta. Cuusi päiwä pitä sinun työtäs tekemän / waan seidzemen denä päiwänä on se suuri Sabbathi/ pyhä cocous/ ei teidän pida yhtän työtä tekemän: sillä se on HExran Sabbathi caikkisa teidän asuinsoisan.

29 Nämät orwat HExran juhlapäiwät/ jotca teidän pitä cudzuman pyhixi juhlixi/ cosca te cocon tuletta. Neljännen toistakymmenen päiwän ehtona ensimmäisnä cuucautena/ on HExran Pääsiäinen. Ja wüdendenätoistakymmenenä päiwänä sinä cuucaunna/ on HExran happamatoman leiwän juhla: Silloin pitä teidän syömän happamatoinda leipä seidzemen päiwä. Ensimmäinen päiwä olcon teille pyhä cocous/ eitä yhtän rascasta työtä pida teidän silloin tekemän. Ja teidän pitä uhraman HExralle

Hänen rangasturens joca syö pyhitetyt.

Ei pida uhrattaman HExralle mitän/ josa wirhi on.

Deut. 15: 21. & 17: 1. Mal. 1: 8. Syr. 35: 14.

Ei pida uhrattaman HExralle kahderan päiwä nuorem baa.

Rijtosuhri pitä syödämän sinä päiwänä cuin se uhrataan.

HExra äste pitämän hänen juhlapäiwäns niincuin Sabbathin. Exod. 10: 9. & 23: 12. Deut. 5: 14.

Pääsiäisjuhlan. Exod. 12: 18. & 23: 15. Num. 28: 16. Deut. 16: 3.

ralle seidzemen päiwä. Ja seidzemendena päiwänä on pyhä cocous. Ja silloin myös ei pida teidän yhtäkään rascasta työtä tekemän.

9 JA HERra puhui Moserelle / sanoden: Puhu Israelin lapsille / ja sano heille: cosca te tuletta maalle / jonga minä annan teille / ja te leicatta elon: niin teidän pitää wiemän papille yhden lyhten teidän elostan utiseri. Ja sen lyhten pitää hänen häällyttämän HERran edes / että se olis otollinen teildä. Ja sen pitää papin tekemän toisna päiwänä Sabbathin jälken. Ja teidän pitää sinä päiwänä / jona teidän lyhten häällyttän / uhraman HERralle polttouhriri / wirhittömän wuosi-cunnaisen caridzan.

13 Ruocauhrin cansa cari kymmenest sambahylä-
14 jauhoja / secoitettut öljyllä makian hajun tule-
ri HERralle / niin myös juomauhriri neljän-
15 nes Hin wiyna. Ja ei pida teidän syömän
16 utis leipä / cuirwattua tähläpäättä eli jyrwiä /
17 sijnhen päiwän asti / kuin te cannatte teidän
18 Jumalallen uhrin. Sen pitää oleman jancalcifisen
19 säädyn teidän suguisan / caikisa teidän
20 asuinsioisan.

21 Sitte pitää teidän lukeman siitä toisesta
22 Sabbathin päiwästä / cosca te cannotta
23 häällytys lyhten edhes / seidzemen coco
24 Sabbathia. Sijnhen toisen päiwän asti / sen
25 seidzemennen Sabbathin jälken / se on / wj-
26 sikhymmendä päiwä teidän pitää lukeman ja
27 sitte uhraman HERralle utta ruocauhria.

28 Ja pitää uhraman sen caikista teidän asuma-
29 sioistan / nimittain: cari häällytys leipä cab-
30 dest kymmenereft symbylälajauhoja / hapatettut
31 ja leiwottut HERralle utiseri. Ja pitää tuo-
32 man teidän leipän cansa / seidzemen wuosi-
33 cunnaista ja wirhitöindä caridza / ja nuoren
34 mullin / ja cari oinafta / sen pitää oleman
35 HERran polttouhrin / ruocauhrin ja juo-
36 mauhrin / se on makian hajun tuli HERralle.

37 Nijn myös pitää teidän tekemän caurin
38 syndiuhriiri / ja cari wuosi-cunnasta caridza-
39 ta kytosuhriiri. Ja papin pitää häällyttämän
40 ne utis leiwän cansa HERran edes / cab-
41 den caridzan cansa. Ja pitää oleman HER-
42 ralle pyhä ja papin omat. Ja teidän pitää
43 cuuluttaman tämän päiwän / jona te cocon
44 tulette / ja se pitää pyhäri cudzuttaman. Ei
45 teidän pida yhtäkään rascasta työtä tekemän:
46 jancalcifisen säädyn pitää sen oleman teidän
47 suguisen caikis teidän asuinsioisan.

22 Cosca te leicatte elon teidän maastan / ei
23 teidän pida ylon tyhnni leicaman / eifä tyh-
24 ni cocoman / waan jättämän waiwaisille ja
25 muucalaisille. Minä olen HERra teidän
26 Jumalan.

27 JA HERra puhui Moserelle / sanoden:
28 Puhu Israelin lapsille / ja sano: ensi-
29 mäisnä päiwänä seidzemendena Cuucaute-
30 na pitää teidän pitämän soittamisen pyhän
31 Sabbathin muistori / cosca te cocon tuletta.
32 Silloin ei pida teidän yhtän rascasta työtä
33 tekemän / ja pitää uhraman HERralle.

34 JA HERra puhui Moserelle / sanoden:
35 Kymmendena päiwänä tänä seidzemen-
36 nä Cuuma on sorwido päiwä / se teidän
37 seasan cudzuttacan pyhäri / että te cocon tu-
38 letta. Silloin waiwateat teidän ruumi-
39 tan / ja uhrateat HERralle. Ja ei pida tei-
40 dän työtä sinä päiwänä tekemän: sillä se on
41 sorwido päiwä / että te sorwitettaisin HER-
42 ralle teidän Jumalallen. Sillä joca ei sinä
43 päiwänä waiwa ruumistans / hän pitää hä-
44 witettämän Cansfastans. Ja jocainen sielu
45 joca sinä päiwänä jotakin työtä teke / sen mi-
46 nä huentan hänen Cansfastans. Sentäh-
47 den ei pida teidän mitän työtä tekemän.
48 Sen pitää oleman jancalcifisen säädyn teidän
49 suguisen / caikis teidän asuinsioisan. Se on
50 teidän suuri Sabbathin / että teidän pitää
51 waiwaman teidän ruumitan / yhderändenä
52 päiwänä cuusta ehtona pitää teidän pitämän
53 tämän Sabbathin / ehtosta njn ehtoseen.

54 JA HERra puhui Moserelle / sanoden:
55 Puhu Israelin lapsille / sanoden: wj-
56 dendena toistakymmendena päiwänä tänä
57 seidzemendena cuucautena on lehtimajan
58 juhla seidzemen päiwä HERralle. En-
59 simäinen päiwä pitää cudzuttaman pyhäri
60 cocon tullayen / ei teidän pida yhtän rascasta
61 työtä tekemän. Seidzemendena päiwänä
62 pitää teidän uhraman HERralle. Cahderas
63 päiwä pitää myös cudzuttaman pyhäri /
64 että te cocon tuletta. Ja teidän pitää teke-
65 män teidän uhrin HERralle: sillä se on
66 cocouren päiwä / ei pida teidän yhtän rascas-
67 ta työtä tekemän.

68 Nämät owat HERran juhlapäiwät /
69 joca teidän pitää pyhittämän / että te cocon
70 tuletta / ja teette HERralle uhrin / poltto-
71 uhria / ruocauhria / juomauhria / ja muita
72 uhreja / jocaidzen päiwälläns. Ilman
73 HERran Sabbathita ja teidän lahjojan /
74 ja luyä-

Lev. 19.9.
Deur. 24:
21.

Soittami-
sen pohän
Sabbathin
Num. 29:1.

Sowinnon
jublan.
Lev. 16:29.
Num. 29:7.

Lehtima-
jan jublan.

Ioh. 7:2. &
37.
Num. 29.
12.

Selundat
jublan.
Deur. 16:9.

ja lupaurian ja mielellisiä andimitan / joita te annatte HERRalle.

39 Niin pitää nyt teidän viidennenätoista kymmenenä päivänä seidzemendä Cuccautena / coottuanne vuoden tulon huoneeseen maalda / pitämän HERRan juhla / seidzemen päivä. Ensimmäisnä päivänä on Sabbathi / ja kahderandena päivänä on 40 myös Sabbathi. Ja teidän pitää ensimmäisnä päivänä ottaman hedelmittä ihaniista puista / palmun vesoja ja oria paruuraisista puista / ja pajuajoista / ja oleman riemuiset seidzemen päivä / HERRan teidän Jumalan edes. Ja pitää niin sillans 41 pitämän HERRalle sen juhlan vuodesa

seidzemen päivä / sen pitää oleman ijancalcisen säädyn teidän suguillen / että heidän niin pitää pyhä pitämän seidzemendä Cuccautena. Seidzemen päivä pitää teidän asuman lehtimajoisa. Joca omaimen on Israelis / hänen pitää asuman lehtimajois. Että teidän 42 sucuntietäisit / cuinga minä olen andanut Israelin lapses asua majois / cosca minä johdatin heitä Egyptin maalda. Minä olen HERRa teidän Jumalan. Ja Moses sanoi Israelin lapsille nämät HERRan juhlat. 44

Verf: 8. Rascaasta työtä) se on / sencalcasta työtä cuin artioin tehdän elatuyen pyynnöri / johonga wäte ja subti tarwitän / mutta cotoascaret / niincuin teittä / puke idzens / eli mitä Jumalan palvelukseen eule / ei tielä.

XXIV. Lucu.

HERRa käste otta öhij Israelin lapsilda pyhin lampuihin / v. 1. ja sämbyläjäuhjoja näkyleitwiri / v. 5. kiroilia kirwiterän / v. 10. etc. Jocaimen cuin niin teke / eli lyö ihmisen / kästetän cuoleretta / v. 15. Naudan lyöjä pitää mayaman / v. 17. Yri oikeus pitää oleman muucalaisella ja omaisella / v. 22.

1 **J**A HERRa puhui Moserelle / sano 2 den: käste Israelin lasten / tuoda sinulle selkiätä öhijpuun öhijä puserrettua ulos kynthiläri / jota jocabäiwä pitää lampuin pandaman. 3 Uloiselle puolelle todistuxen esirippua seuracunnan majas. Ja Aaronin pitää ne jocabäiwä walmistaman ehtoista niin amuun HERRan edes. Sen pitää oleman ijancalcisen säädyn teidän suguillen. Ja hänen pitää walmistaman lamput siihen caunniseen kynthiläläscaan / jocabäiwä HERRan edes. 4

5 **J**A sinun pitää ottaman sämbyläjäuhjoja ja leipoman niistä caritoistakymmenenä khrsä cari kymmenest joca khrsään. Ja sinun pitää heidän paneman cahteen läjään / cuusi cumbangin läjään / sille puhstalle pöydälle HERRan eteen. Ja sinun pitää paneman nyden päälle puhdasta pyhä sarwua / että ne pitää oleman muistonleitwän uhri HERRalle. Joca Sabbathin päivänä pitää hänen aina walmistaman ne HERRalle / Israelin lapsilda ijancalciseri lyföri. Ja ne pitää Aaronin ja hänen poicains omat oleman / heidän pitää ne syömän pyhä sias: sillä se on hänelle caicein pyhin uhri HERRalda ijancalciseri säädyn. 8

9 **J**A yhden Israelitan waimon poica läri ulos / joca Egyptiläisen miehen poica oli Israelin lasten seas / ja rüfeli toi 10

HERRa käste otta öhijä pyhin lampuin. Exod. 27: 20.

HERRa käste otta sämbyläjäuhjoja cadowis leitwiri. Exod. 25: 30.

Marth. 12: 4

Maortical nen kiroille ja kirwiterän.

11 sen Israelitan cansa leiris. Ja se Israelitan
waimon poica pilkakis ja kirois. Nijn toit he
hänen Moseren eteen (ja hänen äitins nimi
oli Selomith Dibrin tytär Danin sicut
12 cunnasta) Ja panit hänen fangeuteen nijn
caurwari / että heille olis selkiä wastaus an-
13 nettu HERRan suusta. Ja HERRa pu-
14 hui Moserelle / sanoden : Wie händä leirist
ulos joca kiroillut on / ja anna caikein / jotca
sen cuulit / laske kätens hänen pääns päälle /
15 ja caicki Canssa kiwittäkän händä. Ja sano
Israelin lapsille : joca Jumalatsans kiroile /
16 hänen pitä candaman syndis. Ja se / cuin
HERRan nime pilkka / hänen pitä totifesti
cuoleman / caiken Canssan pitä händä kiwit-
tämän. Nijn cuin muicalaisen / nijn pitä
myös omaisen oleman. Jos hän pilkka sitä
nime / nijn hänen pitä cuoleman.

17 **J**OS jocu hyö jongun ihmisen / hänen pi-
18 tä totifesti cuoleman. Waan joca jon-
gun naudan hyö / hänen pitä maxaman hen-
19 gen hengest. Ja joca teke jongun lähim-
mäisellens wirhillisexi / hänelle pitä nijn teh-
20 tämän / cuin hängin tehnyt on. Wahingo
wahingosta / silmä silmästä / hammas ham-
21 basta / nijn cuin hän on jongun wirhillisexi
tehnyt / nijn pitä myös hänelle jällens tehtä-
22 män. Nijn että joca hyö jotacuta nauta /
hänen pitä sen maxaman / waan joca hyö ih-
23 mistä / hänen pitä cuoleman. Yhden oikeu-
den pitä oleman teidän seasan / nijn muuca-
laisella cuin omaisellakin : sillä minä olen
HERRa teidän Jumalan.

23 Ja Moses sanoi näitä Israelin lapsille.
Ja he weit sen leirist ulos / joca kiroillut oli / ja
kiwiti hänen. Ja näin teit Israelin lapses /
nijn cuin HERRa Moserelle käskennyt oli.

Verf. 7. Muiston leiwän) se on / että teidän niillä pitä
muistaman HERRan / ja saarnaman hänestä / nijn cuin Chri-
stus hänen ehtollisefans käste / että sen meidän pitä teidän hänen
muistorens / 1. Cor. 11: 24.

XXV. LUCU.

HERRa käste / että maalla pitä oleman joca idjena seid-
zemendän wuorena hänen lepons / v. 1. ja joca wij-
deskymmenes oleman wapawuosi / v. 8. luya sinata
cuiddennen wuoden tulon / että se pistä seidzemennexitin
wuodexi / v / 20. Kieldä ortamast welsildäns corcoraha /
v. 35. tekemäst heitä orjaji / v. 39. Waan käste orjat muu-
calaisilda osta / v. 44. Mutta jos jocu heistä myy idzens /
nellä pitä oleman aldis lunasta hänens / eli wapari päästä
wapawuorena / v. 47.

1 **J**A HERRa puhui Moserelle Si-
2 nain wuorella / sanoden : Puhu
Israelin lapsille / ja sano heille :
cosca te tuletta siihen maahan /

3 jonga minä teille annan / nijn maan pitä pi-
tämän HERRalle lepo. Nijn että kylwät
4 cuusi wuotta sinun peldos / ja cuusi wuotta
5 sinä leikat sinun wijnapuitas / ja cocot hedel-
mät. Mutta seidzemendän wuonna /
6 pitä maan pitämän HERRalle sen suuren
pyhän / jona ei sinun pidä kylwämän sinun
7 peldoas / taicka leikaman sinun wijnapui-
8 tas.

9 Ja mitä idjestäns caswa sinun laihostas /
ei sinun pidä leikaman / ja wijnamarjoja /
10 jotca ilman sinun työtäs owat caswanet / ei
11 sinun pidä nouckiman : sillä se on maan le-
12 poruosi. Mutta maan lepo sinun pitä sen-
13 tähden pitämän / että sinun pitä siitä syömän
14 sinun palwelias / piycas / päiwämiehes /
15 huonecunnaises ja muicalaiset sinun tykö-
16 näs. Sinun carjalles ja eläimilles sinun
17 maallas / caicki mitä sinä caswa / pitä ole-
18 man ruari.

19 **J**A sinun pitä lukeman sinulles seidze-
20 men sencaltaista leporuotta / nijn että
21 seidzemen wuotta pitä seidzemen kerta luet-
22 taman / ja ne seidzemen leporuoden aica /
23 teke yhderän wuotta wjdetäkymmendä.
24 Nijn sinun pitä andaman seitta Basunalla
25 ylidze coco teidän maacundan / kymmende-
26 nä päiwänä seidzemendän cuucautena / juu-
27 ri sorwinda päiwänä. Ja teidän pitä sen
28 wjdenkymmenennen wuoden pyhittä-
29 män / ja pitä cudzuman wapari wuoderi
30 maalle / caikille niille / jotca sinä asiwat
31 sillä se on teidän riemuwuoten. Sillom
32 pitä idzecungin pääsemän hänen oman saa-
33 maans / idzecungin hänen oman sicutins.
34 Sillä se wjdeskymmenes wuosi / on teidän
35 riemuwuoten / ei teidän pidä kylwämän /
36 eikä leikaman idjestäns caswanut / eikä
37 myös wijnamaest hakeman niytä / cuin il-
38 man työtä caswanet owat. Sillä se on rie-
39 muwuosi / se pitä pyhitettämän teildä. Mut-
40 ta teidän pitä syömän niytä caickia / cuin
41 maa canda. Tämä on riemuwuosi / jona
42 idzecungin pitä oman saamaans pääsemän
43 jällens.

44 **J**OS sinä jotakin myyt sinun lähimmi-
45 selles / taicka ostat jotain häneldä / ei yh-
46 dengän pidä pettämän hänen weljens.
47 Waan riemuwuoden lugun jalken / pitä
48 sinun ostaman häneldä / ja wuoden tulon
49 jalken / pitä hänen sinulle myymän. Sitä
50 usiammat cuin wuodet owat / pitä sinun

De poena
talionis.
Exod. 21: 12

Exod. 21: 24
Deut. 19: 21.
Matth 5: 38

Heera tä
se että joca
wides-
kymmenes
wuosi pitä
oleman
wapaus
wuosi.
Deut. 15: 1.

HERRA
käste/ että
joca seidze-
nies wuosi/
pitä oleman
leporuosi.
Exod. 23:
10.

Wapaus
wuoden eli
ilowuoden
meno.

corgottaman hinnan / ja sen harvemmat
 17 pitä hänen myymän sinulle. Mikä kengän
 pettäkö hänen lähimmäistäs / mutta pelkä
 18 HERa sinun Jumalatas : minä olen
 HERa teidän Jumalan. Sentähden
 19 tehkät minun säätyäni jälkeen ja pitäkät minun
 oikeuteni / että te teette ja pelkämät asutte
 20 maasan. Sillä maan pitä andaman teille he-
 delmäns / ja teillä pitä oleman kyllä syötä-
 21 witä / ja asuman pelkämätä siinä.
 Ja jos te sanotte : mitä meidän pitä syö-
 22 män seidzemendena vuonna ? sillä en me
 mitän kylwänet ja coonnet vuoden tulo.
 23 Ja minä kästän minun sumauxeni tulla cuu-
 dendena wuotena teidän ylidzen / niin että
 24 sen pitä tekemän teille colmen vuoden tulo.
 Ja teidän pitä kylwämän cahderandena
 25 vuonna / ja wanhast vuoden castoost syö-
 män yhderänden wuoten asti / niin että te
 26 syötte siitä wanhasta utisen asti. Sentäh-
 27 den / ei teidän pidä maata peräti myymän :
**Sillä maa on minun / ja te olet-
 ta muucalaiset ja wierat minun
 edesäni.** Ja teidän pitä coco teidän
 28 maasan andaman maan lunastetta.
**Ja jos sinun weljes köyhety / ja myy sinulle
 hänen saamans / ja tule hänen lähim-
 mäinen langons hänen tygöns / ja tahto lu-
 nasta / niin pitä hänen lunastaman sen / kuin
 hänen weljens myynyt on.** Ja jos joku on /
 29 jolla ei yhtän lunastaja ole / ja taita kä-
 delläns niinpaljo matcan saatta / että
 30 hän lunasta yhden osan. Niin pitä luetta-
 man wuosiluicu sittäcuin hän myi / ja annet-
 31 taman hänelle joca myi mitä lijari on / että
 hän sais omans jällens. Mutta jos ei hän
 32 tacaans löyda niinpaljo että hän sais sen
 jällens / niin pitä sen kuin hän myynyt on / o-
 33 leman ostajan kädes riemurwuoten asti / niin
 hänen pitä oleman wapan / ja saaman o-
 34 mans jällens.
 Secuin myy asuttawan huonen Cau-
 35 pungin muurin sisälda / hänellä on wapa
 ehdo ajastajas sitä lunasta jällens. Ja sen
 36 pitä oleman ajan jolla hän lunasta sen. Ja
 jos ei hän lunasta sitä ajastajas / niin pitä
 37 ostajan pitämän jancalcifesi ja hänen su-
 cuns ja ei pidä wapari tuleman ilowuotena.
 38 Mutta jos huone on maan kyläs / cusa ei

yhtän muuria ymbärins ole / niin se pitä
 luettaman peldomaari / se lunastetan ilo-
 wuotena ja tule wapari.
 Levitain Caupungit ja huonet Caupun-
 32 geis / josta heidän tarwarans owat / taitan
 aina lunastetta. Se joca jofakin lunasta
 33 Levitailda / hänen pitä siitä luopuman ilo-
 wuonna / oleon se huone eli Caupungi / josa
 34 häu asunut on : sillä huonet Levitain Cau-
 pungeista / owat heidän saamans Israelin
 lasten seas. Mutta maata heidän Caupun-
 35 geins ymbärilda ei pidä myytämän : sillä se
 on heidän saamans jancalcifesi.
**Ja jos sinun weljes köyhety ja tule woi-
 mattomari tykönäs / niin sinun pitä ot-
 taman händä tygös / niin cuin muucalaisen /
 taicka huonecunnaisen / että hän eläis sinun
 cansas.** Ja ei sinun pidä ottaman corco eli
 36 woiitto hänelä / waan pelkä sinun HER-
 ras Jumalatas / että sinun weljes sais elä
 37 sinun wieresäs. Ei sinun pidä andaman
 38 rahas hänelle corgolle / eikä andaman wil-
 jas castvolle : Sillä minä olen HERa tei-
 39 dän Jumalan / joca teidän johdatin Egn-
 ptiin maalda / andaren teille Canaan maan /
 ja ollaren teidän Jumalan.
**Ja jos sinun weljes köyhety sinun tykö-
 40 näs / ja myy idzens sinulle / niin ei sinun
 pidä händä pitämän niin cuin alinomaist or-
 41 ja.** Mutta hänen pitä oleman sinun tykö-
 42 näs niin cuin päiwämiehen / eli huonecun-
 naisen / palwellen sinua wapaus wuoten
 43 asti. Silloin pitä hänen käymän ulos wa-
 pana sinun tyköäs lapsinens / ja pitä tule-
 44 man sucuns tygö jällens ja hänen Jäsns saa-
 man päälle. Sillä he owat minun palwelia-
 45 ni / joca minä Egyptin maalda johdattanut
 olen : sentähden ei pidä heitä orjan tarwalla
 46 myytämän. Ei sinun pidä angarast heitä hal-
 lidzeman waan pelkämän sinun Jumalatas.
**Jos sinä tahdot pitä orja ja piica / niin
 sinun pitä ostaman ne pacanoilda / joca tei-
 47 dän ymbärillän owat.** Huonecundaisil-
 48 da joca muucalaiset owat teidän seasan / ja
 heidän suguistans / joca he teidän tykönän
 49 teidän maasan synnyttänet owat / ne pitä tei-
 50 dän omistaman. Ja pitäkät heitä omanan /
 ja teidän lapsen teidän jälkeen jancalcifesi pe-
 51 rimiseri / ja niiden pitä oleman teidän or-
 52 jan. Mutta teidän weljiän Israelin
 53 lapsia / ei teidän pidä toinen toistan anga-
 54 rast hallidzeman.

HERa lupa sinua ta cunden uen wuoden castoon.

Cuinga köy hän cansa ehtämän pitä joca idzens myyda täyty.

Huoneita joca Caupungis myydan.

Levitain huoneista ja pelloista.

Ei pidä corco oteta taman köy häldä lähimmäiseldä. Exod. 22: 25.

Welje ei pidä orjast ehtämän. Exod. 21: 2. Deut. 15: 12.

Orjat heidän pitä muucalaisililda ostaman.

ANNO
Ante Chr
1516
Israelita
joca idzens
moo pääse
ilowuotena
wapari.

47 **D**S muucalainen eli huonecundainen
 48 **S**hyöty sinun tyköns / ja sinun weljes
 49 **S**työty hänen tyköns / niin että hän myy id-
 zens muucalaiselle eli huonecundaiselle sinun
 50 **S**tyköns / eli jolleculle hänen sugustans. Niin
 51 **P**itä hänellä oikeus oleman lunasta jällens
 52 **S**yttecuin hän myyty on / että jocu hänen welji-
 53 **S**stans pidäis hänen lunastaman jällens. Eli
 54 **H**änen setäns / setäns poica / taicka jocu hänen
 55 **L**ähimmäisest sugustans / eli jos hänen oma ka-
 tens taita niin paljo matcan saatta / niin pitä
 hänen lunastaman idzens. Ja hänen pitä lu-
 cua lasselman ostajans cansa / sytä wuodesta /
 cuin hän myi idzens ilowuoten asti / ja raha
 pitä luettaman wuoden lugun jällen / sytte-
 cuin hän myytiin / ja caiken sen ajan palcka pitä
 siihen luettaman. Ja jos wielä monda wuot-
 ta on ilowuoteen / niin hänen pitä sitä enäm-
 män andaman hänen lunasturestans / senjal-
 ken cuin hän ostettu on. Mutta jos harwat
 wuodet owat ilowuoteen / niin hänen pitä sen
 jällen andaman hänen lunasturens. Ja pitä
 hänen palckans myös siihen luettaman wuosi
 wuodelda / ja ei sinun pidä salliman angaru-
 della hända hallita sinun edesäs. Jos ei hän
 näin lunasta idzens / niin hänen pitä ilowuon-
 na wapana käymän ulos lapsinens : Sillä
 Israelin lapset owat minun palweliani / jotca
 minä olen Egyptin maalda johdattanut : Mi-
 nä olen **HERA** teidän Jumalan.

1 **E**i teidän pidä tekemän teillen epäjumalita
 eli curwia / eikä myös padzaita / eikä mös yhtän
 merkittive paneman teidän maallan / cumar-
 taren nütä : sillä minä olen **HERA** teidän
 2 **J**umalan. Pitäkät minun Sabbathini / ja pel-
 jätäkät minun pyhyttäni : Minä olen **HERA**.

*Verf. 37. Cergolle) Corgori cudzu hän sen joca otetan raha-
 sta : caswoyti / cosca calu callimmaft annetan / cuin se muutoin ma-
 rais / sille joca lainaxi ortta täoty.*

XXVI. Lucu.

HERA tiedä jällens caicki epäjumalat / käste heidän
 pitä hänen kästyns / v. 1. Lupa runsan suunayen ja
 mayon kästyns pitäille / v. 3. etc. Whca rascailia rangai-
 surilla kästyns ylöncadzoita ja rickoita / v. 14. Lupa cu-
 e ngin armons ja andextandamisens niille / jotca idzens pa-
 rata ja heidän synnistans palata tahtowat / v. 42.

3 **D**S te minun säädysäni waellatte /
 4 **J**a minun kästyns kätsette / ja teette
 5 **O**ne. Niin minä annan teille saten a-
 jallans / ja maa anda caswons / ja
 ledon puut andawat hedelmäns. Ja riihen
 aica ulottu wijnan utisen asti / ja wijnan uti-
 nen ulottu toucoaitan asti / ja teillä pitä ole-
 man leipä wiljalda / ja saatte asua lewollisest
 teidän maasan. Ja minä annan rauhan tei-

dän maallen / ja te saatte lewätä / ja ei kengän
 teitä peljätä. Ja minä ajan pedot teidän maal-
 dan pois / ja miecan ei pidä käymän teidän
 maan läpidze.

Ja wiholisia ajaisan taca pitä heidän caa-
 tuman miecalla teidän edesän. Wysi teistä car-
 cotta sata / ja sata teistä carcotta kymmenen
 tuhatta : Ja teidän wiholisen pitä caatumän
 teidän edesän miecalla. Ja minä käämmän mi-
 nuni teidän puoleen / ja caswatan ja lisän teitä /
 ja wahwistan minun lyyttoni teidän cansan.
 Ja te saatte syödä sitä wanha / joca wanhene / ja
 wanhat te hyljät uden tähden. Minä panen a-
 sumasiani teidän kestellen / ja minun sielum ei
 hyljä teitä. Ja minä waellan teidän kestellän
 ja olen teidän Jumalan / ja teidän pitä oleman
 minun Ganssan : Sillä minä olen **HERA**
 teidän Jumalan / joca johdatin teidän Egyptin
 maalda / ettei teidän pitänyt oleman heidän
 orjans. Minä olen taittanut poicki teidän
 iten / ja olen andanut teidän käydä pöstyällä.

Mutta jos ette te cuile minua / ettengä tee
 caickia nütä kästyiä : Waan suututte mi-
 nun säätyni / ja teidän sielum hyljä minun oikeu-
 teni / ettengä tee caickia minun kästyiäni ja hyl-
 jätte minun lyyttoni. Niin minä teen teille nä-
 mät : Minä rangaisen teitä wapisturella / a-
 jorilla ja wilutaudilla / niin että teidän cas-
 won raukewat / ja teidän ruumin näändywwät /
 ja teidän pitä siemenen kylwämän turhan / ja
 teidän wiholisten pitä syömän sen. Ja minä
 asetan minun caswoni teitä wastan / ja te lyö-
 dän teidän wihamiehildän / ja jotca teitä wih-
 wat / pitä teitä hallidzeman / teidän pitä myös
 pakeneman / cosca ei kengän teitä aja taca.

Jollette wielä syttekän cuile minua / niin
 minä lisän sen seidzemen kerta rangaištareni
 teitä teidän syndein tähden. Ja minä särjen tei-
 dän yspenden ja uppiniscasituden : minä teen tei-
 dän tairwan / niincuin raudan / ja teidän maan
 niincuin wasken. Ja teidän wairwan ja työn
 pitä hukkan tuleman / niin ettei teidän maan cas-
 wons anna / eikä puut maalla hedelmäns
 anna.

Ja jos te wielä minua wastan waellatte /
 ettengä cuile minua / niin minä wielä sytte
 seidzemen kerta lisän / lyödären teitä teidän
 syndein tähden. Ja lähetan teidän secaa med-
 zän pedot / syömän teidän lapsian / ja teidän
 carjan raateleman / ja wahendamän teitä /
 ja teidän tien pitä autiayi tuleman.

Jollette wielä niillä anna curitetta teitän /
 mutta käytte minua wastan. Niin minä myös

7
3
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

Exod. 29:
45.
2. Cor. 6.16

HERA
ubca tiro
uyella ja
rascailia
rangaištare
rella nütä
tore a häne
kästons rie
rowat.
Deut. 28:15
Thren. 2:1
Malac. 2:2

Tässä alje
can 26. lucu
HERA
tieldä cai-
ten epäjum-
malan pal-
weluren.
etc.

HERA lu-
pa suunay-
rens jarun-
san mayon
niille / jotca
hänen tä-
stons pitä-
wät.
Deut. 28:3

25 kähyn teitä vastaan / ja lyön teitä vielä seidzemen
 kerta enemmän / teidän syndein tähden. Ja
 saatan teidän päällen costomiecan / joca mi-
 nun lufftoni pitä costaman. Ja jos te cocotte
 teitän teidän Caupungein / niin minä lähetan
 teidän secaa ruffotaudin / ja annan teitä tei-
 26 dän wihamiesten käteen. Ja minä hucutan tei-
 dän leiwän ainen / niin että yhdes pädzis
 kymmenen waimo teidän leipän kypsendarwat /
 ja punnidzewat teidän leipän wagalla. Ja
 syöthänne et te tule rawiturxi.
 27 Ja joslei te vielä sytte cuule minua / mutta
 28 waellatte minua vastaan / Niin minä myös
 hirmuisudes waellan teitä vastaan / ja minä
 teitä rangaisen seidzemen kerta enemmän / tei-
 29 dän syndein tähden. Että teidän pitä shömän
 30 teidän poican ja tyttären liba. Ja minä cu-
 listan teidän cuculan / ja härwitän teidän cu-
 wan / ja panen teidän raaton teidän epäjumal-
 31 ten päälle / ja minun sielun cuoitte teitä. Ja
 teen teidän Caupungin autiari / ja teidän fire-
 kon härwitän / engä myös teidän makiat ha-
 juan haista.
 32 Ja minä härwitän teidän maan / niin että
 teidän wiholifenne / jotta synä asurwat / pitä si-
 tä hämmästymän.
 33 Ja hajotan teitä pacanoitten secaa / ja we-
 dan ulos miecan teidän jälken. Ja teidän
 maan tule kylmille / ja teidän Caupungin cufi-
 34 steturxi. Silloin kelpa maalle hänen lepons / niin
 caurwan kuin hän autian on / ja te oletta wiho-
 listen maalla. Ja silloin äffen maa lepä / ja pyhä
 35 pitä. Niincaurwan kuin se autian on / saa hän le-
 wätä / ettei hän saanut pyhä pitä / silloin co-
 sca teidän piti hänen pyhäns andaman pitä /
 ja te asuitte siellä.
 36 Ja niille / jotta jääwät teistä / teen minä wa-
 pisewan sydämmen heidän wiholistens maal-
 la / niin että capisewan lehden äni carcotta hei-
 tä / ja pitä pakeneman sitä niincuin miecka / ja
 37 pitä caatumän sijnä / cusa ei kengän heitä aja-
 taca. Ja heidän pitä langeman toinen toisens
 päälle / niincuin miecan edestä / ja ei yrifän car-
 cota heitä / ja et te tohdi nosta teidän wihamie-
 38 hian vastaan. Ja teidän pitä hucuman pa-
 canain seas / ja wiholisten maa pitä teidän
 shömän.
 39 Ne cuin jääwät teistä / pitä waipuman
 heidän pahois tegoisans / teidän wiholi-
 sten maalla. Ja heidän jäins pahois tegois /
 40 pitä heidän waipuman. Silloin heidän pi-
 tä tunnustaman pahat tecons / ja heidän
 wanhemmittens pahat tegot / joilla he owat

minun mieleni rickonet / ja waeldan et minua
 vastaan. Sentähden minä myös wael- 41
 lan heitä vastaan / ja wien heitä wiholistens
 maalle : että edes silloin heidän ymbärins
 leickamatoim sydämmens nöyrytäis idzens /
 silloin myös heidän pahau tecons rangastus
 heille kelpa

Ja minä muistan minun lufftoni Jacobin 42
 cansa / ja minun lufftoni Isaachin can-
 sa / ja minun lufftoni Abrahamin cansa /
 muistan myös Naan. Joca heildä jätetty 43
 on / ja hänelle kelpa hänen lepopäiwäng /
 niincaurwan kuin hän autian on heildä / ja hei-
 dän pahau tecons rangastus heille kelpa :
 että he hyljäisit minun oikeuteni / ja heidän sie-
 luns on cuoitannut minun säätyjäni. Ja 44
 waicka he vielä wiholistens maalla owat / en
 minä cuitengan ole heitä hyljännyt / ja en hei-
 tä niin cuoitannut / että minä olisin heidän pe-
 räti hucuttanut / ja minun lufftoni heidän can-
 sans tyhjää tehnyt : sillä minä olen HERRa
 heidän Jumalans. Ja minä muistan minun 45
 ensimäisen lufftoni heistä / cosca minä johdatin
 heidän Egyptin maalda pacanoitten silmäin
 edestä / ollaren heidän Jumalans. Minä
 HERRa.

Nämät owat ne säädyt / ja oikeudet / ja kä- 46
 snyt / jotta HERRa andoi hänen idzens ja
 Israelin lasten waihelle Sinain wuorella /
 Moserexen käden cautta.

Vers. 14. Pahau tecons rangastus) se on / heidän pitä tun-
 deman Jumalan wanhurcauden / cotuman heidän soudians / ja
 sanoman : meille tapahtu oikein / etten me enä Jumalan kästyi-
 stä pitäne / että meidän käy niincuin hän hänen sanasans ennen
 uhgannut on.

XXVII. Lucu.

HERRan kästy niistä / jotta jotakin erinomaist lupawat
 HERRalle / mitä annettaman / mitä lunastettaman / ja
 cuinga se arwattaman pitä / v. 1. Niincuin ihmisen /
 etc. v. 3. Carja / v. 9. Huone / v. 14. Weldo / v. 16. Caicki
 esicoiset / v. 26. caicki kirouxeen annettu / v. 28. ja caicki kym-
 meneyet pitä hänen omans oleman / v. 30.

HERRa puhui Moserelle sano- 1
 2 den : Puhu Israelin lapsille / ja
 sano heille : Jos jocu teke HERR-
 3 ralle jonkun erinomaisen lupau-
 ren / niin että hän arwautta idzens. Niin
 4 tämän pitä oleman sinun arwaures. Cah-
 denkymmenen wuotisen miehenpuolen / cuu-
 5 tenkymmenen wuoten asti / pitä sinun arwa-
 man wästenkymmenen hopia Sicliin / Pyhän
 Sicliin jälken. Mutta waimonpuolen col-
 4 menkymmenen Sicliin. Mutta wäydennest
 5 wuodest cahtenkymmenden wuoten asti / jos
 se on miehenpuoli / niin pitä sinun arwaman
 cahtenkymmenen Sicliin / waan waimonpuolen

HERRa
 lupaa hänen
 armon
 niille jotta
 paranda-
 wat ja
 täändämä
 idzens hä-
 nen wäns.

HERRan
 kästo erin-
 omaistalu-
 paurella /
 cosca jotta
 tin HERR-
 välle luma-
 can : Niin-
 cuin Jhu-
 nen.

6 kymmenen Siclijn. Jos se on cuucautinen
wijdenden wuoten asti / ja on miehenpuoli /
pitä sinun sen arwaman wjsten hopia Si-
clijn / mutta waimonpuolen colmen hopia
7 Siclijn. Mutta jos se on cuudentymmenen
wuotinen eli sen päälle / ja on miehenpuoli /
pitä sinun arwaman hänen wjsten toistakym-
menden Siclijn / mutta waimonpuolen kym-
8 menden Siclijn. Ja jos hän on ylon köy-
hä sencaltaiseen arwioon / nijn pitä hänen me-
nemän papin eteen / ja papin pitä arwaman
hänen. Ja hänen pitä arwaman hänen sen-
jälken / cuin hänen kätens / joca lupauksen teh-
nyt on / woi matcan saatta.
9 **J**os se on carjasta / joca HERRALLE uh-
ratan / caicki mitä HERRALLE annetan /
10 se on pyhä. Ei pida sitä waehetettaman / eli
muutettaman / hywä pahaan / eli paha hywän.
Jos jocu waehetta yhden eläimen toiseen / nijn
pitä ne molemmat oleman HERRALLE pyhät.
11 Jos se eläin on saastainen / joca ei saada uh-
rata HERRALLE / nijn pitä se wietämän papin
12 eteen. Ja papin pitä arwaman sen / jos se on
hywä eli paha / sen pitä oleman papin arwion
13 jälken. Jos jocu tahdo lunasta sen / hänen pitä
andaman wjddenen osan sen arwion päälle.
14 **J**os jocu pyhittä huonens HERRALLE
pyhäri / nijn pitä papin arwaman sen / jos
se on hywä eli paha / ja papin arwion jälken
15 pitä sen oleman. Mutta jos pyhittänyt tah-
to lunasta sen / nijn pitä hänen andaman wj-
ddenen osan enämmän raha / cuin se arwattu
on / ja nijn pitä se hänen oleman.
16 **J**os jocu pyhittä HERRALLE cappalen
peldo hänen perindömaastans / nijn pitä
se arwattaman sen jälken / cuin siihen kylwe-
tän. Jos siihen kylwetän Homor ohria / nijn
pitä sen maxaman wjssikymmeniä hopia Si-
17 cli. Waan jos hän pyhittä peldons cohta
jälken ilowuoden / nijn pitä sen maxaman ar-
18 watum hindans jälken. Jos hän on pyhit-
tänyt sen ilowuoden / jälken nijn papin pitä lu-
keman hänelle rahan wuoden lugun jälken /
cuin tacaperin on ilowuoten asti / ja arwaman
sen sitä halwemmari.
19 Jos se cuin pellon pyhittänyt on / tahdo sen
lunasta jälkens / nijn pi. hänen andaman wj-
detosa enämmän raha / cuin se arwattu on /
20 ja nijn pitä se hänen oleman. Jos ei hän tah-
do lunasta peldo / mutta myy sen toiselle / nijn
21 ei pida hänen sitä enä lunastaman. Waan

se peldo / cosca hän ilowuonna tule wapari
pitä oleman pyhä HERRALLE / nijn cuin kiro-
ureen annettu peldo / ja pitä oleman papin pe-
rindö saama.
Jos jocu pyhittä HERRALLE pellon jonga hän
ostanut on / ja ei ole hänen perindö saamans.
Nijn papin pitä lukeman hänelle sen cuin se
maxa / ilowuoten asti ja hänen pitä sinä päiwä-
nä andaman ulos sen arwion / että sen pitä
oleman pyhän HERRALLE. Mutta ilowuon-
na pitä sen tuleman hänen omarens jälkens /
24 joca sen ostanut on / että se olis hänen perindö
saamans maalla.
Caicki arwio pitä tapahuttaman Pyhän Si-
25 clin jälken / mutta Sicli teke carikymmeniä
Gerah.
Läinden esicoista joca HERRAN oma muu-
26 Stoingin on / ei pida kenengän pyhittämän
HERRALLE / oleon härkä eli lammas : sillä se
on HERRAN. Jos jotakin saastais on eläin-
27 den seas / nijn se pitä lunastettaman hänen hin-
dans jälken / ja siihen lisäri annettaman wjdes
osa Jos ei hän tahdo lunasta / nijn se myytä-
fän hänen arwions jälken.
Waan caicke kiroureen annettua joca jocu
28 kiro HERRALLE / caikesta cuin hänellä on /
oleon se ihminen / eläin elickä perindö peldo / ei
pida myytämän eli lunastettaman: Sillä caicki
kirottu on caickein pyhin HERRALLE. Caicki
29 kiroureen annettu Ihmisist ei pida lunastet-
taman / waan hänen pitä totisest cuoleman.
Caicki maan kymmeneret / sekä maan sieme-
30 nest / että puitten hedelmist / owat HERRAN / ja
pitä oleman pyhät HERRALLE. Jos jocu tahdo
31 lunasta kymmenereks / hänen pitä andaman
wjddenen osan lisäri. Ja caicki kymmeneret
32 carjasta / ja lambaista / ja caikista cuin widzan
alla kån / ne owat pyhät kymmeneret HERRAL-
le. Ei pida kysyttämän / jos se on hywä eli pa-
33 ha eikä myös pida sitä waehetettaman. Jos jo-
cu waehetta sen / nijn pitä ne molemmat ole-
man pyhät / ja ei lunastettaman.
Nämät owat ne käskyt / joca HERRA an-
34 doi Moseren kautta Israelin lapsille Sinain
wuorella.
Verf. 2. Erinomaisten lupauksen Wanhas Testamendis ei
ainoastans ollut selviä tästy lupauksia: Nijcuin Psal. 76: 12
Waan myös nimitetty mitä heidän lupaman piti Lev. 2: 16: 22:
18. cap. 23 38. Num. 30: Ja mitä ei heidän lupaman piränyt / nijn
cuin tästä / ja Deut. 23: 18. ja että sencaltaiset lupauket teipaisit Ju-
malalle. Mutta Wdes Testamendis ei ole meillä ohtan selkiä
tästy sencaltaisista lupauksista / sencähden ei ne modos ensingän
luetta Jumalan palwelureri idjestäns / paljo wähemmin cosca rotati
hembebesti luvatan / joca on Jumalan tahdo waltan / mahdi rotinda
pidettä / ja josta paljo paha rule / nijcuin Elofari elämäst
ja muista sencaltaisista.

Nauta.

Huone.

Peldo.

Exod. 30: 13
Num. 3: 47.
Ezech. 45: 12.

Caicki esi-
coiset owat
HERRAN.

Ei pida
myy. amäs
eli lunaste-
taman si-
rouveri an-
nettua
HERRALLE.
Ios. 6: 17.

Caicki kym-
meneret o-
wat HERRAN.

Colmannen Moseren Kirjan loppu.